

Nowości

Regionalne

nr 4 (27), listopad 2020

Spis treści

1.	Beletrystyka.....	3
2.	Książki dla dzieci i młodzieży.....	21
3.	Poezja	27
4.	Biografie	31
5.	Wspomnienia	36
6.	Historia	41
7.	Etnografia	55
8.	Kultura / sztuka.....	58
9.	Gospodarka	64
10.	Społeczeństwo	66
11.	Środowisko	71
12.	Religia	74
13.	Albumy	78

Zebrali: Grzegorz Grzenkowicz i Iwona Joć-Adamkowicz (Dział Regionalny / WiMBP w Gdańsku)

Opracowanie redakcyjne: Iwona Joć-Adamkowicz, Grzegorz Grzenkowicz

Beletrystyka

Autor: Dariusz Filar

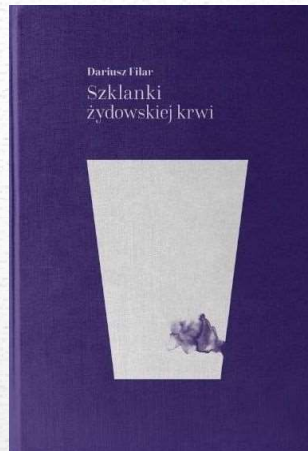
Tytuł: Szklanki żydowskiej krwi

Wydawca: Wojewódzka i Miejska
Biblioteka Publiczna
/ Gdańsk

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-89285-27-0

wbpg.org.pl

Powieść „Szlanki żydowskiej krwi” Dariusza Filara to wielowątkowa rodzinna saga, rozciągająca się na XX i XXI wiek, od I wojny światowej po współczesność. Na tle najważniejszych wydarzeń, składających się na polską historię, autor umieszcza bohaterów, którzy łączą w swoich genealogiach polskie i żydowskie pochodzenie. Skomplikowane i na wielorakie sposoby posplatane wątki tej historii opowiedane są z perspektywy żyjącego współcześnie młodego Polaka, który odkrywa ukryte prawdy narodowej i osobistej historii.

Autor: Sylwia Kubik

Tytuł: Nasze niebo, seria:
Opowieści z Wiary

Wydawca: eSPe

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-82010-44-2

boskieksiazki.pl

(...) to trzecia część docenionego przez czytelników cyklu powiślańskiego. Tym razem do grona mieszkańców Brzozówki dołączają pensjonariusze domu spokojnej starości. Podczas gdy seniorzy mierzą się z trudnymi wspomnieniami przeszłości, kolejne pokolenia próbują znaleźć w Brzozówce kawałek własnego „nieba”.

Czytelnicy zafascynowani smakami i zapachami Powiśla z pewnością nie zawiodą się i tym razem. „Nasze niebo” na czas jesiennych i zimowych chłódów ukrywa się pod dachami gospodyń, które z miłością wszystkich karmią i ogrzewają ciepłem domowego ogniska. Skorzystajcie z ich zaproszenia!

Od Wydawcy

Autor: Krzysztof Bochus

Tytuł: Wachmistrz

Wydawca: Skarpa Warszawska

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-66644-08-3

skarpawarszawska.pl

Grudzień 1929, czas Wielkiego Kryzysu. W Wolnym Mieście Gdańsku bez śladu znikają młode, atrakcyjne kobiety. Wszystkie są biedne i pochodzą z nizin społecznych. Śledztwo prowadzi młody radca Abell. Kierownictwo Kripo do pomocy przydziela mu doświadczonego policyjnego wygę – wachmistrza Kukulkę. Obaj policjanci są tak różni od siebie jak woda i ogień. Początki współpracy nie są więc łatwe. Zwłaszcza że w tym śledztwie nic nie jest oczywiste, a pytań jest więcej niż odpowiedzi. Chodzi o obsesyjny seks, seryjne morderstwa, handel żywym towarem – a może o coś więcej?

Gdzie szukać klucza do rozwiązania zagadki? (...) Kto skrywa prawdę? A może jest ona bardziej okrutna niż podejrzewa Abell? I czy może w pełni zaufać Kukulce?

Od Wydawcy

Autor: Joanna Jax

Tytuł: Śpiew bezimiennych dusz

Wydawca: Videograf

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-78357-34-6

videograf.pl

Ciąg dalszy burzliwych losów Błażeja, Neli, Mateusza, Szymona i Nadii na tle ważnych wydarzeń z dziejów Polski i świata.

Nadchodzi burzliwy koniec lat sześćdziesiątych. Wybucho wojna sześciodniowa, której następstwa odczuwalne są nawet w Polsce. W Paryżu młodzież wychodzi na ulice, podobne wydarzenia mają miejsce w kraju, a ich tragicznym finałem staje się Grudzień '70. Bohaterowie zmagają się z osobistymi problemami, dokonują trudnych wyborów i próbują naprawiać swoje życie. Targani są dylematami, silnymi emocjami i wyrzutami sumienia. Jednak gdy stają twarzą w twarz ze sprawami ostatecznymi, nic już nie ma znaczenia, a wzajemne animozje przestają się liczyć.

Od Wydawcy

Autor: Brunon Zwarra

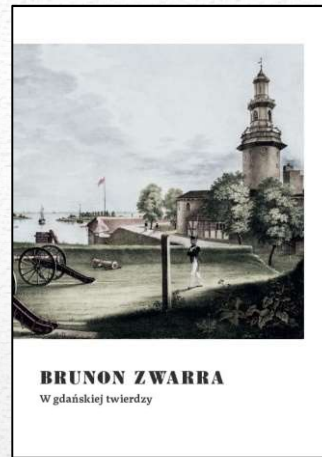
Tytuł: W gdańskiej twierdzy
(wyd. 3)

Wydawca: Muzeum Gdańska

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-61077-43-5

muzeumgdansk.pl

Brunon Zwarra (1919–2018) – gdańszczanin o kaszubskich korzeniach, wychowanek Gimnazjum Polskiego w Wolnym Mieście Gdańsku, zawodnik Klubu Sportowego Gedania. W czasie wojny więzień niemieckich obozów koncentracyjnych. Zastąpił jako autor pięciotomowych „Wspomnień gdańskiego bówki” oraz opracowania „Gdańsk 1939. Wspomnienia Polaków-Gdańszczan”. W dorobku pisarskim ma również czteroczęściową powieść „Gdańszczanie” oraz prezentowaną tu książkę „W gdańskiej twierdzy”, której bohaterami są oficerowie polscy, uczestnicy powstania listopadowego, internowani przez Prusaków w twierdzy Wisłoujście. Opierając się na pamiątkach i dokumentach z epoki, Autor stworzył fikcyjną fabułę, która jednakże oddaje wiernie realia XIX-wiecznego Gdańska.

Od Wydawcy

Autor: Zenon Gołaszewski

Tytuł: Mojsław władca doskonały,
seria: Dzieci Swaróżyca,
[t. 3]

Wydawca: Wimana

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-953667-9-6

wimana.pl

Powieść historyczna, której akcja rozgrywa się na terenie Polski w latach 1038–1047. Po zabójstwach Mieszka II i Bolesława Mieszkowica, po zamęcie, jaki rozpętała śmierć tego drugiego, i agresji władcy Czech na Polskę wojewoda mazowiecki Mojsław, wierny przyjaciel obu zamordowanych Piastów, ratuje swą dzielnicę, przejmując nad nią pełną władzę. Aby odbudować kraj, wchodzi w przymierze z księciem pomorskim Siemomysłem. Poprzez swoje mądre rządy na Mazowszu pragnie ukazać Polakom i światu, jakiej chce Polski. Czy jednak cel ten osiągnie, gdy przeszkodę stanowią wewnątrzni i zewnątrzni wrogowie? Książka zamyka cykl powieści historycznych pod wspólnym tytułem „Dzieci Swaróżyca”.

Autor: Wojciech Chamier-
-Gliszczyński
Tytuł: Portrecista psów
Wydawca: Czarne
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-81910-74-3
czarne.com.pl

Wczesne lata dwudzieste, Pomorze, pogranicze polsko-niemieckie. Tuż po odzyskaniu przez Polskę niepodległości złodziejce, paserce i morderczynie udaje się przejść nieczynny zakład fotograficzny. Zatrudnia w nim młodego Niemca Martina, chłopaka, który ma nietypową pasję – zawodowo fotografuje psy, najchętniej martwe, bo tylko wtedy może je uchwycić w idealnej ostrości. Gdy właścicielka atelier odkrywa, że Martin jest również zafascynowany kobiecym ciałem, wpada na pomysł, jak wykorzystać jego talent fotograficzny dla dodatkowego zarobku. Traktuje młodzieńca jak syna i wszystko szłoby świetnie, gdyby nie zawilości ludzkiego charakteru i fakt, że z rodziną, zwłaszcza tą mafijną, najlepiej wychodzi się, nomen omen, na zdjęciach. (...)

Od Wydawcy

Autor: Witold Tkaczyk (scen.)
Krzysztof Budziejewski (rys.)
Tytuł: Fala wolności
Wydawca: Wojewódzka i Miejska
Biblioteka Publiczna
/ Gdańsk
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-89285-24-9
wbpg.org.pl

Komiks „Fala wolności” rozgrywa się na dwóch planach czasowych. Osią przewodnią jest obecność i działania Lecha Bądkowskiego podczas sierpniowego strajku w Stoczni Gdańskiej w 1980 roku. W chwilach wolnych Bądkowski opowiada o swoim życiu młodemu stoczniowcowi, przekazując mu zdobyte doświadczenie i zwracając uwagę na potrzebę niezależności.

Od Wydawcy

Autor: Piotr Borlik
Tytuł: Wymazani z pamięci
Wydawca: Prószyński i S-Ka
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-81693-67-7
 ksiegarnia.proszynski.pl

Gdańska policja otrzymuje zgłoszenie o grupie blakających się po ulicy dzieci w identycznych ubraniach. Okazuje się, że wszystkie były od dawna poszukiwane, ale poza tym nic ich nie łączy – są w różnym wieku, zaginęły w różnym czasie, w różnych miejscach i w różnych okolicznościach, które wciąż pozostają dla policji nierozwiązaną zagadką. Dzieci zgodnie twierdzą, że od czasu porwania nic nie pamiętają. Początkowa euforia rodziców powoli zmienia się w podejrzliwość i nieufność wobec odzyskanych dzieci – zmienionych, zupełnie nieprzypominających niewinnych pociech sprzed lat. Wkrótce wylania się kolejna okoliczność: wszystkie panicznie boją się ciemności.

Od Wydawcy

Autor: Barbara Szczepeła
Tytuł: W domu wroga
Wydawca: Arche
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-88445-35-4
 wydawnictwo-arche.pl

*„Stefania czasem widywała duchy. Duchy ludzi i kamienic pojawiały się w biały dzień w środku miasta, przy ulicy Grunwaldzkiej. Gdańska dzielnica Wrzeszcz jak za dotknięciem czarodziejskiej różdżki zmieniała się w Langfuhr. Domy – wysokie, bogato zdobione, z wykuszami, wieżyczkami, osłaniającymi witryny markizami...”
 To początek jednego z moich reportaży (...).*

Od Autorki

Autor: Agnieszka Pruska

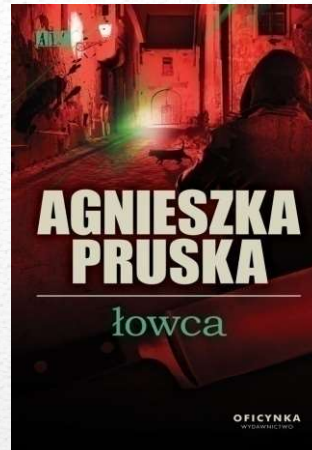
Tytuł: Łowca

Wydawca: Oficynka

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-65891-84-6

oficynka.pl

Na jednym z gdańskich osiedli ginie brutalnie zamordowana kobieta, a okoliczności tej zbrodni są szokujące nawet dla tak doświadczonego policjanta, jak Barnaba Uszkier, który szybko orientuje się, że ma do czynienia z seryjnym zabójcą. Zaczyna się wyścig z czasem. A morderca uderza z coraz większą siłą.

„Łowca” to najmroczniejsza powieść Agnieszki Pruskiej, stanowiąca jednocześnie ostatni tom cyklu z komisarzem Barnabą Uszkierem. Po nim już nic nie będzie takie samo...

Od Wydawcy

Autor: Arek Gieszczyk

Tytuł: Bóg tak chciał

Wydawca: Oficynka

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-66613-52-2

oficynka.pl

Jest grudzień 1969 roku. Gdańsk. Deszczowa i nieprzyjemna aura. Dwunastoletni Wołodia wraca właśnie z nabożeństwa do swojego domu. Myśli o tym, o czym zazwyczaj myślą mali chłopcy w jego wieku – o dziewczynach, filmie, który chce zobaczyć, kolegach z podwórka... Nie wie jeszcze, że w domu rozgrywa się tragedia. Przychodzi akurat w momencie, gdy jego matka jest gwałcona, a przerażona siostra na to patrzy. Niewiele myśląc, chłopiec idzie po broń taty, wraca do pokoju i strzela. Napastnik ginie.

W pewnym sensie ginie też Wołodia – jego beztrioskie dzieciństwo, poczucie bezpieczeństwa, świat, jaki znał, znikają bezpowrotnie. Zostaje tylko pamięć wydarzeń, które będą go prześladować przez całe dorosłe życie.

Od Wydawcy

Autor: Magdalena Witkiewicz

Tytuł: Listy pełne marzeń

Wydawca: Filia

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-8195-289-7

wydawnictwofilia.pl

Maryla Jędrzejewska ma już siedemdziesiąt lat, ale dopiero teraz czerpie z życia pełnymi garściami. Można by się zastanowić, jak można czerpać z życia, gdy się siedzi tylko w domu, a wychodzi jedynie po jedzenie dla kota i dla siebie. I to dokładnie w tej kolejności.

Ale Maryla ma wreszcie w życiu cel. Wieczorami siada przy swoim sekretarzyku, za każdym razem wahając się, czy otworzyć kolejny list. Wie, że przypadłby, gdyby go wrzuciła do wysyłanych listów na pocztę. Może nawet dotarłby do Mikołaja, który gdzieś tam, w Laponii, zarabia na byciu świętym. Ale jedno jest pewne...

Od Wydawcy

Autor: Izabela Żukowska

Tytuł: Teufel (wyd. 3)

Wydawca: Oficynka

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-66613-26-3

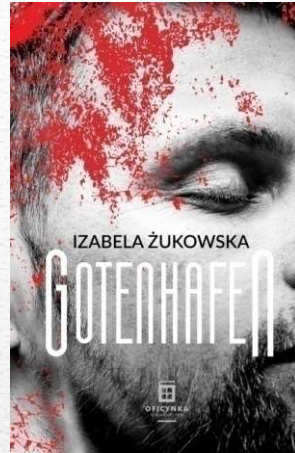
oficynka.pl

Sierpień 1939 roku w Gdańsku. Na molo w Glettkau zostają znalezione zwłoki młodej kobiety. Zagadkę jej zabójstwa próbuje rozwikłać komisarz Franz Thiedtke, jednak szybko zostaje odsunięty od śledztwa. Czy porzuci swoją ostatnią sprawę? Czy kobieta na molo będzie rzeczywiście tą, której powinien szukać? W tej historii nic nie jest takie, jak się wydaje. Prawda miesza się z fikcją, a rzeczywistość okazuje się zwykłą mistyfikacją...

Od Wydawcy

Autor: Izabela Żukowska
Tytuł: Gotenhafen (wyd. 3)
Wydawca: Oficynka
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-66613-27-0
 oficynka.pl

Emerytowany komisarz Franz Thiedtke budzi się w pokoju hotelowym w towarzystwie nieznanego sobie trupa. Jest jesień 1943 roku. W Gdyni stacjonują hitlerowskie okręty wojenne, z miasta wysiedlono Polaków, a gdyńską stocznię zamieniono w oddział niemieckiej stoczni w Kilonii. Ale Franz Thiedtke nie pamięta ani pokoju hotelowego, ani morderstwa, ani tego, jak Gdynia stała się Gotenhafen. Czy oskarżony o morderstwo i pozbawiony pamięci zdoła dotrzeć do prawdy?

Od Wydawcy

Autor: Izabela Żukowska
Tytuł: Nad miastem anioły (wyd. 2)
Wydawca: Oficynka
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-66613-28-7
 oficynka.pl

*Wiosna 1945 roku. Ukrywający się z ukochaną Heleną dawny komisarz gdańskiej policji Franz Thiedtke postanawia wraz z końcem wojny zamknąć także swoją przeszłość. Czy uda mu się uporać z demonami minionego czasu? Czy spełni obietnicę daną Helenie i w polskiej Gdyni zbuduje nowe życie?
 (...) Trzecia część serii Komisarz Franz Thiedtke.*

Od Wydawcy

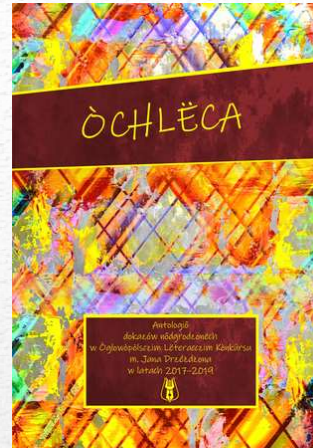
Tytuł: Òchlëca

Wydawca: Muzeum Piśmiennictwa
i Muzyki Kaszubsko-
-Pomorskiej / Wejherowo

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-66052-13-0

muzeum.wejherowo.pl

Antologia prac nagrodzonych w Konkursie Literackim im. Jana Drzeżdżona w latach 2017–2019, zawierająca również protokoły pokonkursowe. Można w niej się zapoznać z twórczością współczesnych autorów tworzących w języku kaszubskim. Teksty nadsyłane na konkurs publikowane są w miesięczniku „Pomerania” lub, tak jak w tym przypadku, w odrębnych publikacjach.

Autor: Stanisław Janke

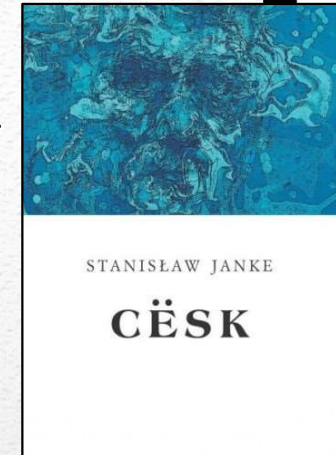
Tytuł: Cësk

Wydawca: Zrzeszenie Kaszubsko-
-Pomorskie

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-62137-63-3

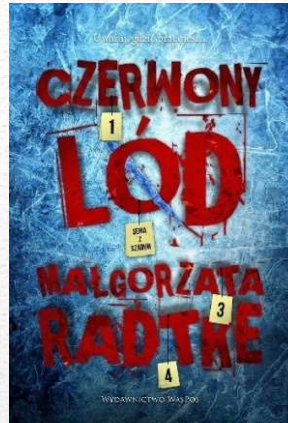
kaszubskaksiążka.pl, czec.pl

W powieści obserwujemy życie Gùsta Kaszëbòwsczégò (pol. Augustyn Kaszubowski) od chwili narodzin w roku 1908, przez dzieciństwo i młodość w dwudziestoleciu międzywojennym, po wyzwania dorosłości, z jakimi przychodzi mu się zmierzyć w czasie II wojny światowej i w pierwszej dekadzie lat powojennych. Nazwisko bohatera jest dla czytelnika wyraźnym sygnałem, że powieściowa postać to w istocie everyman, każdy Kaszuba i każdy człowiek. „Cësk” tematyką nie odbiega zbyt od tego, o czym Janke pisał wcześniej. Kolejny raz wracamy do wielkiego, właściwie niewyczerpalnego tematu: człowiek wobec Historii.

Od Wydawcy

Autor: Małgorzata Radtke
Tytuł: Czerwony lód, seria:
 Seria z Szadym, t. 1
Wydawca: WasPos
Rok wydania: 2019
ISBN: 978-83-66070-81-3
 waspos.pl

Sierż. szt. Szadurski po policyjnej akcji w rezerwacie Beka otrzymuje wezwanie na miejsce zdarzenia do zakładu produkującego mrożonki w Szelewie. Podłoga na hali produkcyjnej zalana jest ludzką krwią. Brak ciała oraz nagrań z monitoringu od samego początku komplikuje śledztwo.

Po odnalezieniu ciała brygadzystki zostają utworzone trzy grupy śledcze. Szadurski pod ścisłym nadzorem naczelnika i prokuratora prowadzi sprawę, w której napotyka liczne komplikacje: nie tylko dyrekcja manipuluje dowodami i zeznaniami pracowników obecnych feralnej nocy na terenie zakładu, ale także jeden z istotnych świadków umiera.

Morderstwo brygadzystki wywiera na Szadego większy wpływ niż przypuszczał, co powoli prowadzi go na dno. (...)

Od Wydawcy

Autor: Małgorzata Radtke
Tytuł: Klucznik, seria:
 Seria z Szadym, t. 2
Wydawca: WasPos
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-66425-68-2
 waspos.pl

W Pucku znaleziono zwłoki biegacza. Zmiażdżona twarz oraz brak dokumentów utrudniają identyfikację tożsamości denata. Sierż. szt. Marcin Szadurski zostaje przydzielony do tej sprawy, która pierwotnie przypomina zabójstwo na tle rabunkowym. Niepokoi go jednak charakterystyczny miedziany klucz, który ofiara ma przy sobie...

Przypuszczenia Szadurskiego potwierdza Błoński, który odtajnia akta sprawy z lat osiemdziesiątych. Okazuje się, że zawarte w nich informacje są istotne nie tylko dla toczącego się aktualnie śledztwa, ale również dla samego Szadurskiego.

Tymczasem liczba ofiar wzrasta, a Szady jest zmuszony prowadzić śledztwo u boku swego dawnego wroga w strukturach policji. Jakby tego było mało, problemy z przyszywanym synem spędzają mu sen z powiek. (...)

Od Wydawcy

Autor: Monika Koszewska

Tytuł: Kiedyś nadejdzie ten dzień

Wydawca: Novae Res

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-81479-22-6

novaeres.pl

29-letnia Maria jest szefową działu marketingu w dużej firmie kosmetycznej. Jej optymizm i kreatywność sprawiają, że świetnie radzi sobie z nowymi wyzwaniami, których w tej branży nie brakuje. Kiedy podejmuje się ambitnego planu zwiększenia sprzedaży i wprowadzenia na rynek innowacyjnej linii kosmetyków, osiągnięcie celu staje się dla niej najważniejsze. Wymaga ono jednak ogromnego zaangażowania, wielu nieprzespanych nocy i mnóstwa poświęceń. Sytuacji nie ułatwia fakt, że w firmie jest ktoś, komu najwyraźniej bardzo zależy na tym, by cały projekt okazał się porażką...

Od Wydawcy

Autor: Monika Koszewska

Tytuł: Nadszedł ten dzień

Wydawca: Novae Res

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-82191-00-4

novaeres.pl

Maria, energiczna trzydziestolatka pracująca w dużej firmie kosmetycznej Elixir, ani na chwilę nie zwalnia tempa. Po powrocie ze służbowego wyjazdu do Kijowa jest już niemal pewna, że w końcu znalazła mężczyznę, z którym chce stworzyć poważny związek. Mikołaj, oczarowany Marią od pierwszego spotkania, nieustannie stara się udowodnić, jak bardzo mu na niej zależy. Tymczasem w firmie sporo się dzieje. Większość udziałów przejmuje tajemniczy fundusz inwestycyjny, a pomysł wprowadzenia na rynek nowej marki kosmetycznej wydaje się Marii równie intrygujący, co ryzykowny. Czy uda jej się pogodzić ambitne plany zawodowe z życiem osobistym? I czy miłość może iść w parze z karierą?

Od Wydawcy

Autor: Magdalena Witkiewicz
Stefan Darda

Tytuł: Cymanowski chłód

Wydawca: Filia

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-81952-45-3

wydawnictwofilia.pl

Końcówka 2018 roku. Pensjonat prowadzony przez Jerzego Zawiślaka i jego wybrankę przygotowuje się do zimowego sezonu, który powinien dać trochę wytchnienia i pozwolić na spokojne przygotowanie ich ślubu. Okoliczne lasy zastygają w mroźnym letargu, jezioro skuwa lód, ziemia jest skryta pod śnieżnym całunem. Ale chłód panuje tylko na zewnątrz. Niektórzy mieszkańcy i goście pensjonatu „Cymanowski Młyn” skrywają sekrety, które miały nigdy nie wyjść na jaw, a które z każdą chwilą są coraz bliżej odkrycia...

Kim tak naprawdę jest Anna? Kogo obawia się Kostuch? Czy Formellowie dotrzymają złożonej przez Jakuba obietnicy? I w jaki sposób dziecku Moniki i Macieja może zagrozić tajemnica starego naszyjnika z szafirem? (...)

Od Wydawcy

Autor: Janusz Szostak

Tytuł: Otchłań grzechu, seria:

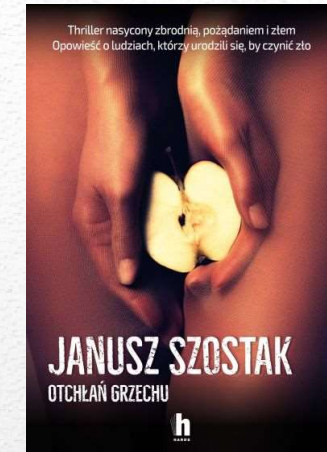
Reporter, cz. 1

Wydawca: Harde

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-66252-55-4

harde.se.pl

Dziennikarz śledczy Michał Rajski otrzymuje zlecenie odnalezienia sprawców napadu i uprowadzenia wielkopolskiego biznesmena. Ślady prowadzą do Gdańska. Reporter trafia na trop przerażającej historii rodziny znanych trójmiejskich jubilerów, którą ku zagładzie prowadzi piękna i bezwzględna Izabella. Rajski rusza w pościg za prawdą. Łańcuch dramatycznych zdarzeń oraz wspomnienia mrocznej przeszłości odsłaniają szokującą tajemnicę. „Otchłań grzechu” to thriller nasycony zbrodnią, pożądaniem, nikczemnością, seksem i złem pod każdą niemal postacią. To opowieść o ludziach, którzy urodzili się, by czynić zło. I zło prowadzi ich do upadku.

Od Wydawcy

Autor: Ewa Przydryga
Tytuł: Miała umrzeć
Wydawca: Muza
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-28715-34-9
 muza.com.pl

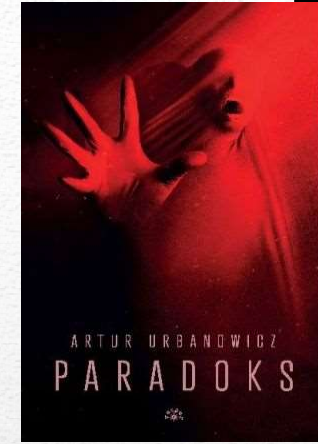
Trzymająca w napięciu historia dwóch kobiet, których na pierwszy rzut oka nie łączy absolutnie nic. Wychowywały się w innych częściach kraju, w różnych rodzinach, dzielą je też dwie dekady historii. Ich losy przetną się za sprawą skrywanych przez lata tajemnic. Sekretów, które po wyjściu na jaw mogą zabić.

Spragniona mocnych wrażeń grupa znajomych tworzy nietypowy pakt. Regularnie testują granicę psychicznych i fizycznych możliwości, biorąc udział w ekstremalnej grze w wyzwania. Pieczę nad wypełnianiem zadań pełni liderka grupy – Ada. Jedno z wymyślonych przez nią zadań kończy się tragicznym wypadkiem. (...)

Mija dwadzieścia lat. Osierocona jako kilkumiesięczne niemowlę, wychowywana przez zimną i oschłą ciotkę, nękana nawracającymi stanami lękowymi Lena wciąż poszukuje swojej tożsamości.

Od Wydawcy

Autor: Artur Urbanowicz
Tytuł: Paradoks
Wydawca: Vesper
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-77313-61-9
 vesper.pl

Maks Okrągły „Square” to najlepszy student matematyki na wydziale i chorobliwy perfekcjonista. Jego umysł, przesiąknięty królową nauk, przestawił się na skrajną efektywność – chłopak uczy się szybciej, robi więcej i osiąga lepsze wyniki niż rówieśnicy. Sytuacja ta ma jednak swoją ciemną stronę – Maks podświadomie gardzi innymi ludźmi i traktuje ich z góry. Paradoksalnie jednak najbardziej gardzi... samym sobą – zwłaszcza kiedy popełnia błąd, który jego zdaniem mu nie przystoi, i czuje z tego powodu potężną złość. Czasem przybiera to ekstremalne formy – Maks wymierza sobie coraz dotkliwsze kary poprzez samookaleczanie i dręczą go paranoiczne myśli przeplatane z przerażającymi wizjami, między innymi, że prześladowuje go jego sobowtór, który go nienawidzi i chce go zabić. Nie wie jednak, że prawdziwy koszmar dopiero nadchodzi (...).

Od Wydawcy

Autor: Piotr Siondalski
Tytuł: Puzzle
Wydawca: Feniks
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-95874-37-6
 wydawnictwo-feniks.pl

Grupa przyjaciół zwiedza mało znane wyspy Nowej Zelandii. Dyskretną opiekę nad wędrowcami sprawuje Teodor – gdańszczanin, którego PRL-owska rzeczywistość zmusiła do ucieczki z kraju. Niezwykła wędrówka przez Jugosławię, Włochy, Francję i Anglię doprowadziła go do Nowej Zelandii, gdzie spędził wiele lat. Zdobył doświadczenie, stał się cenionym kardiochirurgiem, wojskowym oblatywaczem i koman-dosem.

Historia jego życia kryje wiele tajemnic. Od Burszty-nowej Komnaty po skarb na Westerplatte, a także nieznanego brata bliźniaka. Wszystko to małe, niepozorne kawałki, które niczym puzzle odpowiednio dopasowane, tworzą przepiękny obraz życia. Życia pełnego tajemnic, kombinacji i złudzeń. (...)

Od Wydawcy

Autor: Dorota Milli
Tytuł: Schwytać szczęście
Wydawca: Filia
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-81952-47-7
 wydawnictwofilia.pl

Czy można schwytać szczęście i zatrzymać na zawsze? Optymistycznie nastawiona do życia Hana próbuje tego dokonać od wielu lat. Utrata pracy i niedoszętego narzeczonego sprawiają, że na chwilę przestaje wierzyć w szczęście. Jednak na jej drodze natrafia na przyjaznych ludzi i nowe wyzwania.

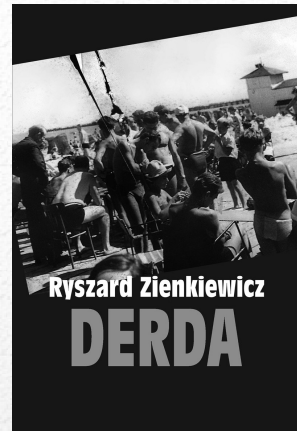
Na horyzoncie pojawi się też mężczyzna, a nawet kilku, choć tylko jeden z nich przyśpieszy jej puls i rozbudzi w niej chęć do zmiany. Pytanie, kim jest, skoro wciąż ukrywa swoją tożsamość?

Czy Hanie uda się zamknąć przeszłość i na nowo ułożyć życie? Czy tajemniczy, skory do pomocy mężczyzna, w końcu zdecyduje się ujawnić?

Powieść o trudnościach, jakie podsuwa los, a także o dążeniu do szczęścia, zachowania balansu i pojawieniu się szansy na miłość.

Od Wydawcy

Autor: Ryszard Zienkiewicz
Tytuł: Derda
Wydawca: Wojewódzka i Miejska
 Biblioteka Publiczna
 / Gorzów Wielkopolski
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-63404-37-6
 wimbp.gorzow.pl

Jest 1961 r. Sopot. Mekka karcianych oszustów, ale i rock and rollowej młodzieży. Narrator opowieści jest oficerem śledczym milicji. W swoim domu zabity zostaje zasobny mężczyzna, który lubił grać w derdę. Jedyнным śladem jest kartka z zapisem rozgrywki, która jak rękopis może być koronnym dowodem zbrodni. Narrator postanawia nauczyć się grać w derdę, wejść w środowisko graczy i znaleźć sprawcę zbrodni. Można tę książkę czytać jako reportaż historyczny (...). Dopelniają ją zdjęcia Sopotu z tamtych lat, z dzisiejszej perspektywy wręcz zgrzebnego (...). Co prawda na drugim planie, ale jest tu także rodząca się subkultura młodzieżowa, kultowy namiot przed sopockim molo, gdzie rock and rolla grały kapele jak Czerwono-Czarni lub Niebiesko-Czarni. (...)

Krystyna Kamińska
 książki o regionie (WiMBP / Gorzów Wielkopolski)

Autor: Marcelina Baczyńska
Tytuł: Błękitny
Wydawca: Urząd Miejski
 / Chojnice
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-95425-87-5
 miastochojnice.pl

Debiut literacki chojniczanki Marceliny Baczyńskiej to powieść zainspirowana wydarzeniami, jakie rozegrały się w pierwszych dniach września 1939 r. w południowej części polskiego Pomorza. Doszło wówczas do słynnej bitwy pod Krojantami. Niezwykłym bohaterstwem wykazali się żołnierze 18 Pułku Ułanów Pomorskich. Tzw. błękitni ułani wykonali szarżę na nacierające oddziały niemieckiej 20 Dywizji Piechoty (zmotoryzowanej). Bitwa przeszła do legendy.

Autor: Anita Scharmach

Tytuł: Co dwie głowy, to nie jedna

Wydawca: Lucky

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-66332-34-8

wydawnictwolucky.pl

Gosia jest bestsellerową autorką powieści obyczajowych, Maria pisze poczytne kryminały. Nie konkurują ze sobą bezpośrednio, ale ich wzajemna niechęć jest dobrze znana w środowisku literackim, choć nikt nie wie, co jest jej źródłem. Kiedy nad zdawałoby się idealnym życiem Małgosi zbierają się czarne chmury, to współpraca z Marysią ma być rozwiązaniem problemów i sposobem na powrót na szczyt. Tylko czy to może się udać? Gosia wyrusza z ukochanej Gdyni w przepiękne Bieszczady, a ta podróż odmieni całe jej życie.

Czy dawne przyjaciółki pokonają dzielącą je nienawiść?

W jaki zagmatwany sposób przypomni im o sobie przeszłość?

I komu przy okazji uda się znaleźć miłość?

Od Wydawcy

Autor: Hanna Cygler

Tytuł: Złodziejki Świąt

Wydawca: Rebis

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-81881-92-0

rebis.com.pl

Świąteczna komedia obyczajowa o szalonych pisarkach. Nawet nie wiesz, do czego są zdolne! Jak być młodą, piękną i seksowną. A do tego pisać bestsellery. Co robić, gdy konkurencja depta po piętach i wbija nóż w plecy? Ale jest też oczywiście wielka miłość! Taka, która trafia się tylko raz... może dwa razy w życiu.

Od Wydawcy

Autor: Jan Patoek (Wùj Wrëk)

Tytuł: Figle gnieźdżewskich
gburów (wyd. 3)

Wydawca: Muzeum Piśmiennictwa
i Muzyki Kaszubsko-
-Pomorskiej / Wejherowo
Muzeum Ziemi Puckiej
im. Floriana Ceynowy
/ Puck

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-66052-58-1

muzeum.wejherowo.pl, muzeumpuck.pl

Wieś Gnieźdżewo w powiecie puckim znana jest z licznych humorystycznych opowiadań, tzw. gadek. Duża w tym zasługa kaszubskiego nauczyciela, literata i folklorysty Jana Patoeka (1886–1940), który w 1920 r. opublikował w Gdańsku zbiorek anegdot dotyczących gnieźdżewskich gburów (gospodarzy).

Obecne wydanie przykuwa uwagę pięknymi ilustracjami Joanny Grudnik. Do książeczki dołączona jest płyta, na której usłyszymy opowiadania czytane przez Tomasza Fopkego.

Publikację sfinansował Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Gminie Puck.

Książki dla dzieci i młodzieży

Autor: Aleksandra Majkòwskò
Dariusz Majkòwsczi
Tytuł: Werónka chce zwierzątkò
Wydawca: Majkowszczi – Dariusz
Majkowski
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-95734-82-3
czec.pl

Kolejna część – w języku kaszubskim – przygód dziewczynki z Kaszub, Weronki. Wewnątrz sporo jest kolorowych obrazków ilustrujących przygody głównej bohaterki oraz streszczenie tekstu w języku polskim.

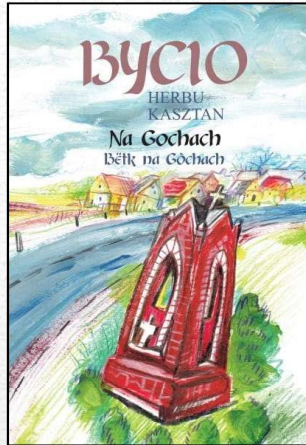
Autor: Lech Bądkowski
Tytuł: Złoty sen / Złoté snienie
(wyd. 2)
Wydawca: Kaszubskie Forum
Kultury / Gdynia
Muzeum Piśmiennictwa
i Muzyki Kaszubsko-
-Pomorskiej / Wejherowo
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-95802-30-0
czec.pl

Bajka o wilku, któremu śnił się „złoty” sen o pięknej uczcie dla jego ciała. Gdy obudził się i ruszył w poszukiwaniu jedzenia, nawet nie myślał, że jego zdobycie nastęrczy tak duże trudności. Początkowy dobry nastrój zwierzęcia pokonującego leśne ostępy deklamując wiersze, których nauczył go „stary mistrz Franc z fenikowskich lasów” (mowa o pisarzu i poecie Franciszku Fenikowskim), szybko prysł. Kogo wilk spotkał na swej drodze i czy udało mu się w końcu zjeść śniadanie? Warto sięgnąć po ten niewielki test, którego pierwsze wydanie ukazało się w 1957 r. Obecne zawiera tłumaczenie na język kaszubski niedawnego maturzysty Mateusza Klebby. Dopomogli mu Felicja Baska-Borzyszkowska i Dariusz Majkowski. Autorem okładki jest Małgorzata Bądkowska.

Autor: Anna Gliszczyńska
Tytuł: Bycio Herbu Kasztan.
 Na Gochach /
 Bëtk na Gòchach

Wydawca: Urząd Miejski / Bytów
Rok wydania: 2019
ISBN: 978-83-92896-44-9
 czec.pl

Trzecia dwujęzyczna – w językach polskim i kaszubskim – publikacja z serii przygód nieco roztrzepanego Kasztanka o imieniu Bycio. Tym razem na chwilę opuszcza on Bytów, by poznać malownicze tereny Gochów w zaprzyjaźnionej gminie Lipnica.

Wycieczkę odbywa z przyjaciółką, wiewiórką Anią, maszyną czasu oraz szkolnym autobusem. Przewodniczką po tej okolicy jest Ania. Wyjaśnia ona m.in. Byciowi, dlaczego na Gochach cały świat jest w jednym miejscu i dlaczego niektórzy ich mieszkańcy mają dwuczłonowe nazwiska.

Autor: Józef Ceynowa
Tytuł: Legendë z Kaszëb ë Pòmòrszczi /
 Legendy z Kaszub i Pomorza

Wydawca: Region
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-75916-40-9
 czec.pl

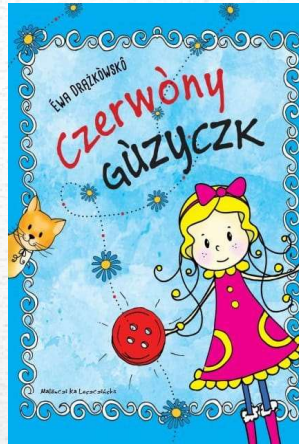

Zbiór (...), obejmujący ponad 50 utworów, planowano wydać pod koniec lat 80., ale zmiany społeczne i gospodarcze spowodowały, że wówczas publikacja nie doczekała się druku. Na potrzeby tego wydania dokonano wyboru 24 opowieści. (...)

Józef Ceynowa, pisarz z ziemi kaszubskiej, ma w swoim dorobku literackim wiele „upiękuszonych” legend z Pomorza i Kaszub. Urodził się w 1905 roku w Połczynie koło Pucka. Będąc dzieckiem, uważnie wsłuchiwał się w wieczorne, fantastyczne opowieści, które towarzyszyły mu w jego literackiej twórczości do końca życia. Wiadomo też, że jako dorosły człowiek wciąż poszukiwał nowych bajkowych i legendarnych motywów, wypytując o nie mieszkańców odwiedzanych miejscowości.

Roman Drzeżdżon

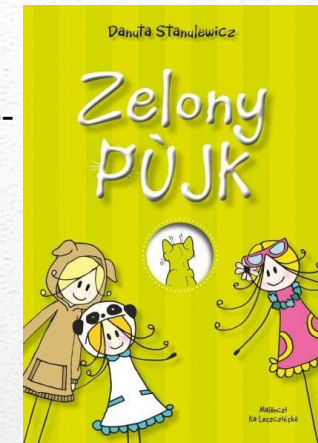
Autor: Éwa Drażkòwskô
Tytuł: Czerwòny gùzyczk
Wydawca: Zrzeszenie Kaszubsko-
 -Pomorskie
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-62137-51-0
 kaszubskaksiążka.pl

*Bëła so Tónka, dzéwczatkò, co rokroczno dostòwało ruchna pò swòji starszi pòlsostrze. Jeden rôz òna dosta pelerinkã. Tëlé, że kapa bëła cemnomòdrò, a Tónka nie lëda cemnomòdri farwë.
 – A jak më bë tak doszëłë do ti pelerinczi jaczis snòzi gùzyczk? – zabédowa mëma.*

Fragment książki

Autor: Danuta Stanulewicz
Tytuł: Zelony pùjk
Wydawca: Zrzeszenie Kaszubsko-
 -Pomorskie
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-62137-47-3
 kaszubskaksiążka.pl

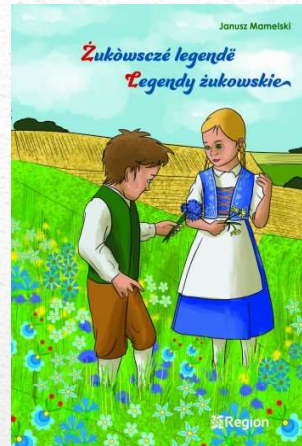

Bëła rôz kòtka, chtërna nazéwa sã Princessa. Na kòtka mieszka w môlim gardze kòle mòrza, w môli biòli chëcze z Mariczkã, a téz z ji bracynkã Pioterkã, ji mëmkã i ji tatkã. Princessa to bëła baro a baro snòzò kòtka. Òna bëła czòrnò, leno pajczy mia biòlé. A biòli kùnòszk përczka! Na dodòwk biòlé wàsë! A òczka mia żòlté jakno jantar. Princessa mia trzë môlé kòtchi – jednégò biòlégò, drëdzégò mòràgòwatégò, a trzecégò... zelonégò.

Fragment książki

Autor: Janusz Mamelski
Tytuł: Żukòwsczé legendë
 / Legendy żukowskie
Wydawca: Region
 Ośrodek Kultury
 i Sportu / Żukowo
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-75911-14-5
 czec.pl

Zbiór 15 legend związanych z gminą Żukowo, wydanych w kaszubskiej i polskiej wersji językowej. Traktują m.in. o hafcie żukowskim, płaszczu księcia Świętopełka, Babim Dole, Baninie, Tuchomiu, Żukowie, figurze Matki Boskiej z Wadzina. Ich bohaterami są nie tylko ludzie, ale i duchy.

Autor: Aleksandra Majkowska
 Dariusz Majkowski
 Joanna Łuczak (rys.)
Tytuł: Farwny świat dzecka.
 Pòstacje z ksążków
 dlô dzecey
Wydawca: Majkowsczi – Dariusz
 Majkowski
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-95734-83-0
 czec.pl

Kolorowanka z postaciami pochodzącymi z literatury kaszubskiej, m.in. Weronką, Mariolką, Mackiem, Balbina i in. Na każdej stronie są opis danej postaci w języku kaszubskim oraz skany książek, w której ją odnajdziemy.

Autor: Marta H. Milewska
Tytuł: Mietek i skarb Wejhera
Wydawca: Dreams
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-66297-52-4
dreamswydawnictwo.pl

Mietek i jego drużyna zawsze są tam, gdzie coś się dzieje. Tym razem na międzynarodowym turnieju w nadmorskiej miejscowości. I właśnie podczas ich pobytu zaczynają się dziać zagadkowe rzeczy – znikają dzieła sztuki, a nawet... ludzie. A do tego jeszcze kręci się wokół nich jakiś podejrzany surfer dziwak.

Mietek i skarb Wejhera to najnowsza część przygód osiedlowej drużyny piłkarskiej. To też książka o tym, że wygrana nie jest najważniejsza, a babcia zawsze zdąży na czas.

Od Wydawcy

Poezja

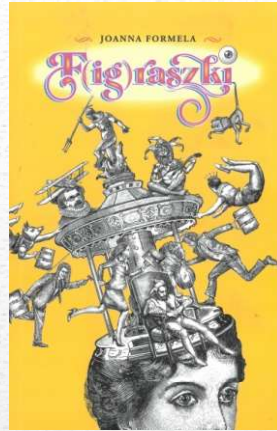
Autor: Joanna Formela

Tytuł: F(ig)raszki

Wydawca: Dom Prasy Formela

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-95866-30-2

Nieprzesadnie złośliwe fraszki (niektóre z delikatnym morałem), ujęte w częściach: Ludzie i miejsca, Lokalne gdańskie, Maksymy i inne, Okolicznościowe, Niepokorne, Sportowe, Świąteczne i Pory roku. Autorka zawarła w nich refleksje dotyczące m.in. rodziny, różnych miejsc – jak dzielnica Oliwa w Gdańsku, w której się wychowała, Jurata, w której lubi przebywać, Westerplatte czy uczuć ludzkich i codziennych spraw. Nie stroni od „wbijania szpilek” w polski świat celebrytów, dziennikarzy, polityków, samorządowców i in. Na jej poetycki warsztat trafili Kamil Durczok, śp. prezydent Gdańska Paweł Adamowicz, Małgorzata Rozenek, Kinga Rusin, Joanna Krupa, Monika Olejnik, Kazimierz Marcinkiewicz, Sławomir Nowak i in.

Tomik okraszony został grafikami artysty Mariusza Hoffmana.

Autor: Józef Ceynowa

Tytuł: Chajowi czas.

(Wòjenné wespółniczi)

Wydawca: Region

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-75911-07-7

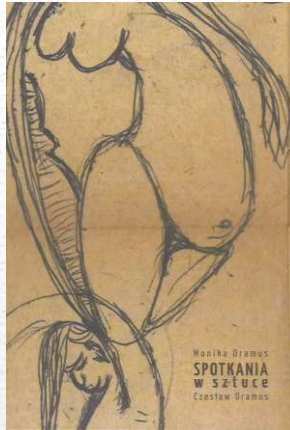
czec.pl

Wiersze spisane zostały jesienią 1945 roku, gdy Józef Ceynowa trafił do Koronowa jako nauczyciel. Zbiór zachował się w formie maszynopisu i odnaleziony został przez dzieci poety w jego rozległej spuściźnie. Utwory ze zbioru „Chajowi czas” to piękna, miejscami archaiczna kaszubszczyzna czerpiąca z rodzinnej, nordowej mowy Ceynowy oraz wypracowywanego w okresie międzywojennym nowego słownictwa kaszubskiego, słownictwa, które tylko w części przyjęło się w języku mówionym.

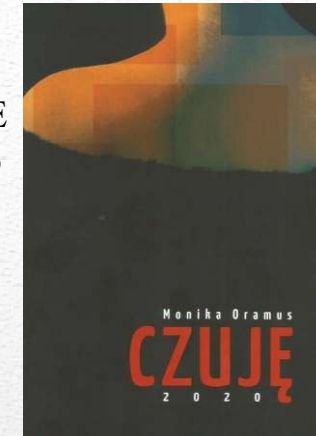
Od Wydawcy

Autor: Monika Orasmus
Tytuł: Spotkania w sztuce
Wydawca: Fundacja OKO-LICE
KULTURY / Zblewo
Rok wydania: 2019
ISBN: 978-83-65365-44-6
oko-lice-kultury.pl., czec.pl

Debiutancki tomik, zawierający wiersze z różnych lat twórczości, pióra gdynianki z urodzenia, mieszkanki Kwidzyna, zawodowo i prywatnie związanej ze Stężycą w pow. kartuskim.

Autor: Monika Orasmus
Tytuł: Czuję
Wydawca: Fundacja OKO-LICE
KULTURY / Zblewo
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-65365-27-9
oko-lice-kultury.pl, czec.pl

Drugi zbiór wierszy Autorki sprzężony jest z etapem jej życia na Kaszubach.

Autor: Paweł Końjo Konnak

Tytuł: Konkurs wiedzy o duszy.

Imprzejawniki liryczne z lat
2013–2017, seria: Biblioteka
Poezji Współczesnej, t. 177

Wydawca: Wojewódzka Biblioteka
Publiczna i Centrum
Animacji Kultury / Poznań

Rok wydania: 2019

ISBN: 978-83-65772-70-1

wbp.shoparena.pl

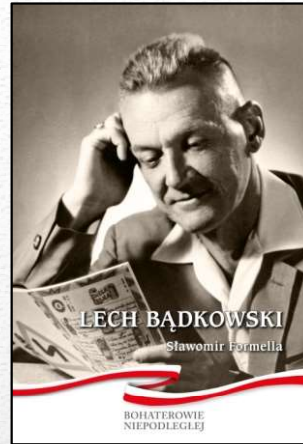

„Konkurs wiedzy o duszy” to wiersze różnorodne, od zapisków z podróży, poprzez zaangażowane teksty nacechowane niezgodą na to, co się dzieje w Polsce, po bardzo osobiste utwory o rodzinie. Tom zaczyna się od mocnych obrazów o odejściu matki. Powaga wierszy Konnaka bywa przelamana momentami niweczącymi ową wzniosłość, ale nie aż tak często, jak by się mogło wydawać, znając drugie, sceniczne oblicze Końja.

Piotr Śliwiński

Biografie

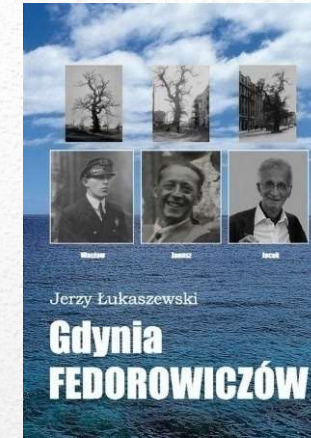
Autor: Sławomir Formella
Tytuł: Lech Bądkowski
Wydawca: Instytut Pamięci
 Narodowej
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-80989-39-9
 ipn.gov.pl

40-stronicowa broszura nieprzeznaczona do sprzedaży (można się zapewne zwrócić do IPN w Gdańsku o jej bezpłatny egzemplarz; jest też wersja online) o – bez wątpienia – jednej z najwybitniejszych postaci w dziejach Gdańska i Pomorza w XX w.

Jak pisze Autor publikacji, jej bohater, Lech Bądkowski, wychowanek II Rzeczypospolitej podczas II wojny światowej z bronią w ręku walczył o wolność Polski i Pomorza, a następnie przez wiele lat jako pisarz i działacz społeczny starał się o uzyskanie swobody działania w jak najszerszym zakresie możliwym w realiach PRL.

Autor: Jerzy Łukaszewski
Tytuł: Gdynia Fedorowiczów
Wydawca: Edward Mitek
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-64335-40-2

120-stronicowa książka o Gdyni widzianej przez pryzmat warszawskiej rodziny Fedorowiczów, zamieszkałej tu w międzywojniu, której członkowie pracowali w gospodarce morskiej. Pochodzi z niej Jacek Fedorowicz, urodzony w Gdyni w 1937 r. polski satyryk, aktor, prezenter telewizyjny, artysta malarz, rysownik i felietonista, współtwórca legendarnego teatrzyku Bim-Bom.

Autor: Tomasz Niklas

Tytuł: Wierny syn ziemi
kaszubskiej. Dr Feliks
Niklas 1859–1934

Wydawca: [Gminny Ośrodek
Kultury / Głównyce]

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-93756-02-5

gok-glowczyce.pl

Książka o kartuskim lekarzu, patriotcie i społeczniku dr. Feliksie Niklasie, pradziadku Autora, rodem z Goręczyna. Czytelnik pozna jego pochodzenie i rodzinę, lata nauki oraz czas po powrocie na Pomorze. Zaletą książki jest pokazanie przez Tomasza Niklasa, że mimo skromnego, rolniczego pochodzenia najlepsi i najbardziej ambitni uczniowie mogli pod zaborami kontynuować naukę z dala od domu. Ważne było konsekwentne dążenie rodziny do wykształcenia potomstwa i zapewnienia mu dobrego startu w dorosłe życie. Feliks Niklas otrzymał wsparcie z Towarzystwa Pomocy Naukowej w Chełmnie.

Wartość pracy podnoszą znajdujące się na jej końcu stare, rodzinne fotografie.

Autor: Stanisław Janke

Maciej Tamkun

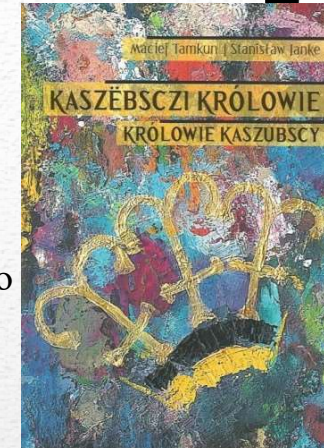
Tytuł: Kaszëbsczi Królowie /
Królowie Kaszubszy

Wydawca: Muzeum Piśmiennictwa
i Muzyki Kaszubsko-
-Pomorskiej / Wejherowo

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-66052-50-5

czec.pl

Niewielka, licząca ponad 20 stron, publikacja zawierająca obrazy kaszubskich królów autorstwa Macieja Tamkuna oraz wstęp i krótkie biografie pióra Stanisława Jankego. Autorzy zaprezentowali następujące postaci: ks. Walentego Dąbrowskiego, Hieronima Derdowskiego, Tomasza Rogalę, Antoniego Abrahama, Józefa Gniecha, Teodora Przewoskiego, Wiktora Grulkowskiego, Karola Kreffta i ks. Hilarego Jastaka.

Wyrażeniem „kaszubski król” określa się osoby zasłużone działalnością społeczną dla regionu i jego mieszkańców. Dotychczas ten zaszczytny tytuł „nadano” nielicznym osobom.

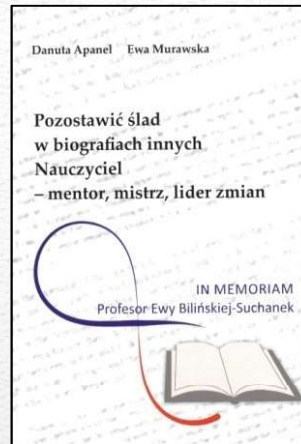
Autor: Danuta Apanel
Ewa Murawska

Tytuł: Pozostawić ślad
w biografiach innych.
Nauczyciel – mentor,
mistrz, lider zmian

Wydawca: Akademia Pomorska
/ Słupsk

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-7467-3-37-2
wydawnictwo.apsl.edu.pl

Praca dedykowana przedwcześnie zmarłej prof. Ewie Bilińskiej-Suchanek, pedagożce, wykładowczyni w Akademii Pomorskiej w Słupsku. Zawiera rozważania nad poszukiwaniem wzorców bycia nauczycielem – wychowawcą „na miarę czasów”, na miarę oczekiwań i potrzeb społecznych. Jak podano we wstępie książki: *Uwaga autorek (...) została skoncentrowana wokół tradycji zawodu nauczycielskiego, jego etosu, ale także kryzysów tożsamościowych, które są udziałem każdego pokolenia pedagogów.* W ostatnim rozdziale autorki podzieliły się wspomnieniami z wieloletniej współpracy z prof. Ewą Bilińską-Suchanek.

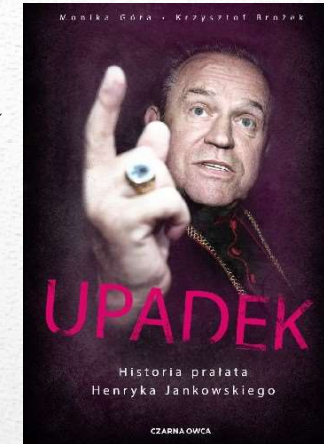
Autor: Monika Góra
Krzysztof Brożek

Tytuł: Upadek. Historia prałata
Henryka Jankowskiego

Wydawca: Czarna Owca

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-81432-69-6
czarnaowca.pl

(...) Zmarły w 2010 roku ksiądz był postacią więcej niż kontrowersyjną. Ci, którzy ściągnęli go z piedestału, widzieli w nim ucieleśnienie głównych grzechów trawiących polski Kościół (...). Ci, którzy niedługo potem modlili się „o zwycięstwo prawdy” w jego intencji, patrzyli na niego jak na bohatera i dobroczyńcę.

By odkryć prawdę, Monika Góra i Krzysztof Brożek sięgają do źródeł, docierają do świadków, współpracowników i rywali. Cofają się do jego przedwojennego dzieciństwa, lat szkolnych i tych spędzonych w seminarium. Sprawdzają, jak chłopiec nieradzący sobie z nauką stopniowo wyprzedzał lepszych od siebie. Jak otaczał się ludźmi, którzy mogli popchnąć go wyżej. (...)

Od Wydawcy

Autor: Przemysław Lewicki
Tytuł: Jasnowidz Jackowski.
 Niesamowity dar, życie
 prywatne, kulisy pracy
Wydawca: Harde
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-66252-34-9
 harde.se.pl

Krzysztof Jackowski, słynny jasnowidz z Człuchowa, opowiada, czym jest dla niego jasnowidzenie i jakie konsekwencje niesie ze sobą ten tajemniczy dar, któremu zupełnie podporządkował swoje życie. Wspomina dzieciństwo, rodzinny dom, szkolne przygody i pierwszą pracę. Opisuje największe rozterki z czasów, gdy podjął decyzję, że zajmie się wyłącznie jasnowidzeniem. Dowiadujemy się, na czym polega wykonanie wizji i jakich rekwizytów potrzebuje jasnowidz, by skontaktować się z zaginionymi lub zmarłymi osobami, z przeszłością, a nawet przyszłością. Opowiada o najgłośniejszych i najtrudniejszych sprawach, które przyszło mu rozwiązywać w ciągu 30 lat, oraz o ludziach, których dane mu było spotkać. (...)

Od Wydawcy

Autor: Ewa Arbart (oprac.)
 Anna Poblócka (oprac.)
Tytuł: Zasłużeni dla Miasta
 Malborka
Wydawca: Urząd Miasta
 / Malbork
Rok wydania: 2019
ISBN: 978-83-94504-64-9
 urzad.malbork.pl

Publikacja o 36 ludziach i instytucjach, którym nadany został przez radnych tytuł „Zasłużony dla Miasta Malborka”. Są wśród nich nauczyciele, lekarze, przedsiębiorcy, księża, artyści, działacze, a także organizacje. Wydawnictwem tym samorząd miejski pragnie pokazać jak byli oni i są ważni dla funkcjonowania miasta – inspirując je, inicjując różne w nim działania, pomagając mu i je promując.

Wspomnienia

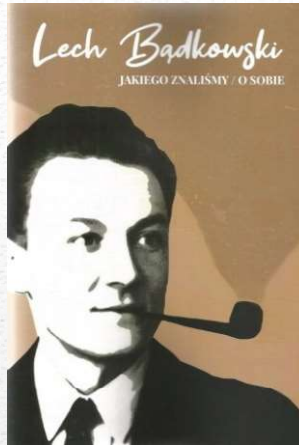
Autor: Marek Adamkowicz (red.)
Iwona Joć (red.)

Tytuł: Lech Bądkowski jakiego
znaliśmy / O sobie

Wydawca: Zrzeszenie Kaszubsko-
-Pomorskie
Wojewódzka i Miejska
Biblioteka Publiczna
/ Gdańsk

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-62137-67-1, 978-83-89285-26-3
kaszubskaksiążka.pl, wbp.org.pl

(...) to jedyna w swoim rodzaju książka o żyjącym w latach 1920–1984 pisarzu, społeczniku, polityku, prekursorze myśli samorządowej w Polsce, rzeczniku prasowym Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego i sygnatariuszu Porozumień Sierpniowych; bohaterze kampanii wrześniowej oraz norweskiej, zaprzy-siężonym cichociemnym, który za wojenne zasługi został odznaczony orderem Virtuti Militari.

(...) Składa się z 42 wspomnień (...) oraz wywiadu-rzeki z 1983 roku. (...)

Z książki wylania się obraz człowieka niepospolitego, wiernego swoim ideałom, jednocześnie zaś stawiającego na dialog z ludźmi o odmiennych poglądach. (...)

Od Wydawców

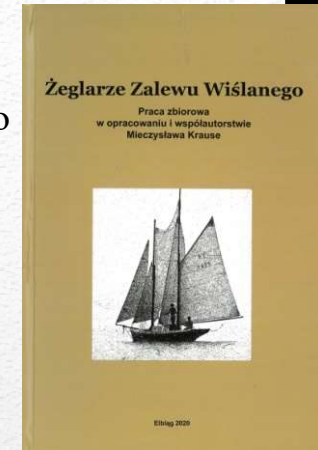
Autor: Mieczysław Krause
(oprac. i red.)

Tytuł: Żeglarze Zalewu Wiślanego

Wydawca: pH7 Mieczysław
Antoni Krause

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-95873-70-6
krause@mtk-biuro.pl

Mój pierwszy kontakt z żeglarzami z Zalewu Wiślanego miał miejsce jeszcze przed podjęciem pracy w lipcu 1971 w elbląskim Zamech-u, po studiach na Wydziale Budowy Okrętów Politechniki Gdańskiej. (...) okazał [on] się zapowiedzią wieloletniej, zaangażowanej współpracy po tym, jak zaraz po zatrudnieniu zapisałem się do macierzystego klubu „Rekina”, Ogniska Wodnego TKKF Zamech, dokąd przyjmował mnie kierownik przystani – niezapomniany Sławomir Truchanowicz.

(...) Gdy widziałem przemijanie legendy tamtych czasów oraz postępujące sptycanie dawnych zasad i wartości, przez lata narastało we mnie przekonanie, że im wszystkim, przyjacielom, żyjącym i tym, którzy odeszli na wieczną wachtę, jestem winien zebranie i utrwalenie dostępnych jeszcze wspomnień. (...)

Od Redaktora

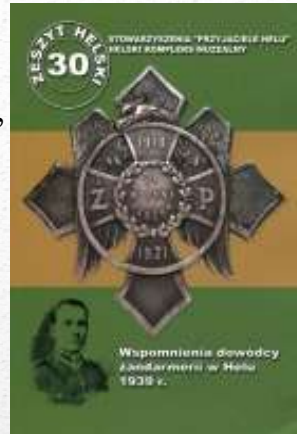
Autor: Bolesław Żarczyński

Tytuł: Wspomnienia dowódcy
żandarmerii w Helu 1939 r.,
seria: Zeszyt Helski, nr 30
Wydawca: Helski Kompleks Mu-
zealny Stowarzyszenia
„Przyjaciele Helu”
Wydawnictwo „MS”

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-65092-39-7

helmuseum.pl

Numer 30 „Zeszytów Helskich” prezentujący wspomnienia majora rezerwy Wojska Polskiego, Bolesława Żarczyńskiego (1906–1990). Podczas kampanii wrześniowej brał on czynny udział w doprowadzeniu do stanu bojowego 2 Morskiego Plutonu Żandarmerii oraz w przygotowaniu pozycji obronnych na nabrzeżu portu rybackiego w Helu. Po kapitulacji półwyspu wzięty do niewoli, w której organizował ruch oporu.

Autor: Lech Mors Bednarek

Wojciech Korzeniewski

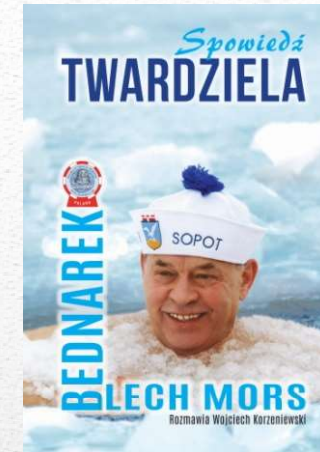
Tytuł: Spowiedź Twardziela

Wydawca: Bernardinum

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-81275-44-6

bernardinum.com.pl

Wywiad rzeka Wojciecha Korzeniewskiego z Lechem Bednarkiem, prekursorem morsowania w Polsce i Europie, znanym w środowisku morsów jako Lech Mors i Lech Twardziel. Żywo opisana opowieść o człowieku, który tak pokochał pływanie w zimnej (niekiedy lodowatej) wodzie, że morsuje od 60 lat, zaraza innych pływaniem w zimnej wodzie, zdobywa medale i nagrody na mistrzostwach Polski, Europy i Świata. Jest trzykrotnym Mistrzem Świata z Rovaniemi (Finlandia) i dwukrotnym brązowym medalistą Mistrzostw Świata w Bled (Słowenia) w 2020 roku. Rozmowa z człowiekiem, który swoje pasje zamienia na misje. Najpilniejszą z nich jest akcja uczenia dzieci takiej sztuki pływania, by umiały uratować się z każdego niebezpieczeństwa w wodzie. W tym celu powołał Polską Fundację Morsów „Lech Mors”.

Od Wydawcy

Autor: Wiesław Makarewicz (red.)
Ewa Łojkowska (red.)

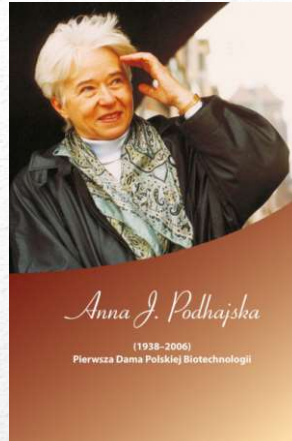
Tytuł: Anna J. Podhajska
(1938–2006). Pierwsza da-
ma polskiej biotechnologii

Wydawca: Uniwersytet Gdański

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-73266-42-1

kiw.ug.edu.pl

Podobno nie ma ludzi niezastąpionych, ale na wypełnienie pustki, jaką pozostawiła po sobie „Jagoda”, czyli prof. Anna Podhajska, przyjdzie nam czekać bardzo długo. (...)

Ukochanym dzieckiem Profesor Anny Podhajskiej był (...) Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Akademii Medycznej w Gdańsku (obecnie UG i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego). Wydział, jako jednostka unikatowa, jedyna w Polsce, która kształci w zakresie biotechnologii w oparciu o dwie uczelnie wyższe, wykształcił już kilkuset magistrów biotechnologii i wypromował kilkudziesięciu doktorów. (...)

Wszystkim osobom, które przyczyniły się do powstania książki, a w szczególności tym, które udostępniły nam zdjęcia i inne zasoby archiwalne, składamy serdeczne podziękowanie.

Od Redaktorów

Autor: Gabriel P. Oleszek

Tytuł: Kiedy jestem w srebrnym
wieku. Pogodnie i swobodnie
na emeryturze

Wydawca: Jasne

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-65703-40-8

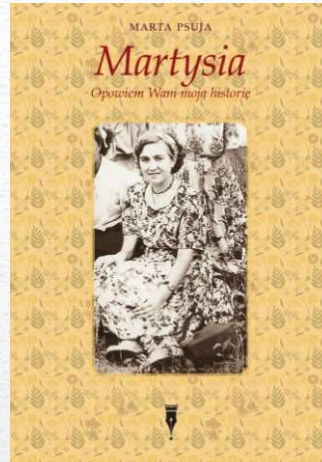
wydawnictwo-jasne.pl

Autor porusza wiele wątków ze swojego życia oraz pasji. Zaciekały mnie historie mieszkańców Sopotu z okresu powojennego – zarówno kolegów z podwórka, jak i osób ze Stowarzyszenia Sopociaków, Sopockich Magnolii i historie kolegów, z którymi pływał 20, 30, a nawet 50 lat temu. Ciekawe są również przeżycia współczesne, w tym malarstwo, którego się dopiero uczył, czy jego udział w różnych organizacjach, np. ludzi morza i tym podobnych. Warto przeczytać, gorąco zachęcam!

Barbara Grygiel

Autor: Marta Psuja
Tytuł: Martysia. Opowiem Wam
moją historię
Wydawca: Kreativer
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-95703-63-8
kreativer.pl

Autorka wspomnień urodziła się w 1935 r. w podlubelskiej wsi Dąbrowa. Opisała swoje dzieciństwo przypadające na okres II wojny światowej i pierwsze lata powojenne. Tragiczne przeżycia, bieda i ubóstwo były udziałem małej dziewczynki. W latach 50. Martysia trafiła do Sztumu, o czym także można przeczytać w książce.

Autor: Mikołaj Trzaska
Tomasz Gregorczyk
Janusz Jabłoński
Tytuł: Wrzeszcz! Mikołaj Trzaska.
Autobiografia
Wydawca: Wydawnictwo Literackie
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-08073-36-0
wydawnictwoliterackie.pl

Wnikliwy portret jednego z najbardziej cenionych polskich improwizatorów na scenie światowej.

Niedoszły malarz, nieokielznany improwizator, nagradzany autor muzyki do filmów Wojciecha Smarzowskiego, kochający męż i ojciec, dyslektyk erudyta, człowiek próbujący nieustannie odnaleźć równowagę na szalonym rollercoasterze życia...

Autobiografia Mikołaja Trzaski to bezkompromisowe i szczere podsumowanie pierwszej pięćdziesiątki i ponad trzydziestu lat aktywności muzycznej. Muzyk opowiada o dramatycznych losach swojej rodziny z okresu wojny, o Żydach i folksdojczach, wreszcie o wieloletnim przetwarzaniu traum.

Razem z Mikołajem Trzaską przenosimy się w czasy jego młodości na wielobarwnych peryferiach tak zwanej PRL-owskiej szarzyzny, czytamy o ekscesach Totartu i sceny yassowej. (...)

Od Wydawcy

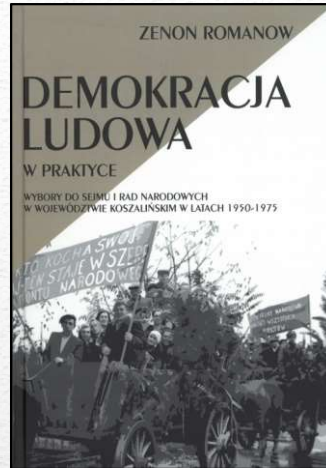
Historia

Autor: Zenon Romanow
Tytuł: Demokracja ludowa
 w praktyce. Wybory
 do Sejmu i rad narodowych
 w województwie
 koszalińskim w latach
 1950–1975

Wydawca: Akademia Pomorska
 / Słupsk

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-74673-34-1
 wydawnictwo.apsl.edu.pl

(...) Niniejsze opracowanie ma charakter źródłowy i oparte jest głównie na bogatych materiałach archiwalnych zdeponowanych w Archiwum Państwowym w Koszalinie oraz w Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej, Oddział w Szczecinie. (...)

Przy sporządzaniu biogramów posłów ziemi koszalińskiej przydatne były akta osobowe niektórych osób (...).

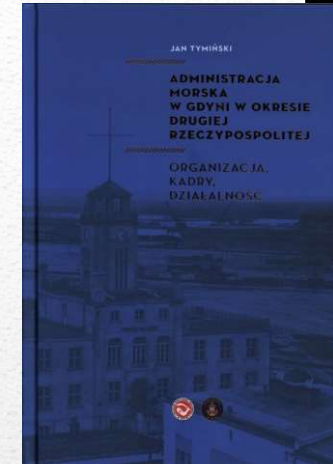
W każdych wyborach ogromną rolę odgrywa praca. W województwie koszalińskim wychodził w omawianym okresie tylko jeden dziennik – „Głos Koszaliński”, organ KW PZPR. (...)

Autor: Jan Tymiński
Tytuł: Administracja morska
 w Gdyni w okresie
 Drugiej Rzeczypospolitej.
 Organizacja, kadry,
 działalność

Wydawca: Muzeum Marynarki
 Wojennej / Gdynia

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-94433-33-8
 muzeummw.pl

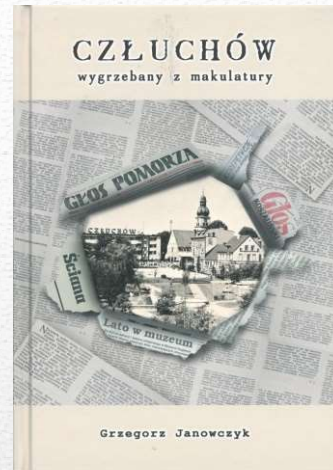

Pierwsza tak szeroka próba opisanie etapów tworzenia i rozwoju administracji morskiej w dwudziestoleciu międzywojennym w Gdyni, oparta na solidnej bazie źródłowej (551 pozycji) – archiwaliach (w tym dokumentach urzędowych) i literaturze przedmiotu.

Autor prezentuje strukturę, kadry i działalność dwóch głównych instytucji morskich: Urzędu Morskiego i Kapitanatu Portu. Jak napisał w recenzji książki dr hab. Piotr Semków, profesor Akademii Marynarki Wojennej: (...) *Czytelnik otrzymuje solidne kompendium wiedzy dotyczącej spraw morskich Polski Odrodzonej.*

Od Autora

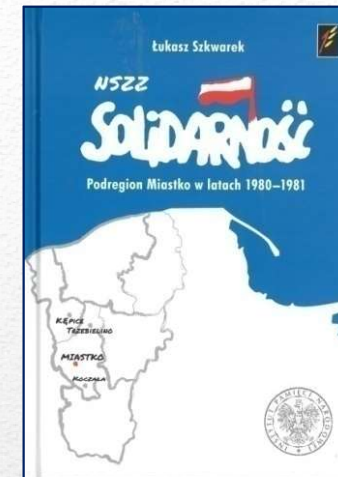
Autor: Grzegorz Janowczyk
Tytuł: Człuchów wygrzebany
 z makulatury
Wydawca: Urząd Miejski
 / Człuchów
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-95120-52-7
 czluchow.eu

Autor książki kreśli obraz miasta w czasach PRL przez pryzmat artykułów prasowych. Czyni to w stylu nieco reporterskim, lekkim, niepozbawionym inteligentnego dowcipu i... dygresji – wprawdzie nie zawsze związanych z Człuchowem, ale zawsze nawiązujących do prezentowanego tematu, ukazujących kontekst historyczny i społeczny przytaczanych spraw.

Na potrzeby publikacji G. Janowczyk przejrzał ponad 20 000 numerów różnych czasopism: „Głosu Koszalińskiego”, „Głosu Pomorza”, „Kurieria Szczecińskiego”, „Zbliżeń”, „Gryfa” i in. Fragmenty bądź całe z nich artykuły uzupełniał cytatami z książek, dokumentów, wspomnień i wyszło całkiem zgrabne dziełko.

Autor: Łukasz Szkwarek
Tytuł: NSZZ „Solidarność”
 Podregion Miastko
 w latach 1980–1981
Wydawca: Instytut Pamięci
 Narodowej
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-80989-58-0
 ipn.gov.pl

W skład opisywanego w książce podregionu wchodziły cztery gminy: Miastko, Kępice, Trzebielino i Koczala w dawnym woj. śluskim. Autor starał się dotrzeć do jak największej liczby żyjących świadków historii, mieszkańców tych gmin, i przeprowadzić z nimi wywiady, by zyskać w ten sposób źródła wywołane.

Publikacja w ramach centralnego projektu badawczego IPN „»Solidarność« i opór społeczny w PRL 1956–1989”.

Książka nagrodzona w konkursie im. Władysława Pobóg-Malinowskiego na Najlepszy Debiut Historyczny Roku.

Od Wydawcy

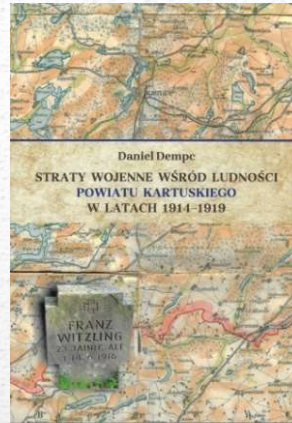
Autor: Daniel Dempc

Tytuł: Straty wojenne wśród
ludności powiatu kartuskiego
w latach 1914–1919

Wydawca: Jasne

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-65703-38-5
wydawnictwo-jasne.pl

Publikacja powstała na podstawie indeksów niemieckich list strat wojennych, które przeglądać można na stronie internetowej: Des.genealogy.net/eingabe-verlustlisten/search.

„Deutsche Verlustlisten” („Niemieckie listy strat”) to wydawane codziennie (bez niedziel i świąt) biuletyny z wykazami poległych, zaginionych, rannych i wziętych do niewoli żołnierzy niemieckich. Wpisy dotyczyły przeważnie zdarzeń sprzed kilku tygodni.

Listy strat podają 329 miejsc urodzenia poszkodowanych żołnierzy – w obrębie ówczesnego powiatu kartuskiego. Początkowo (do czerwca 1915 r.) informowano o stopniu wojskowym każdego żołnierza.

Autor przytacza nazwiska rodzin szczególnie poszkodowanych w czasie Wielkiej Wojny, prezentuje losy wybranych osób, identyfikuje groby poległych...

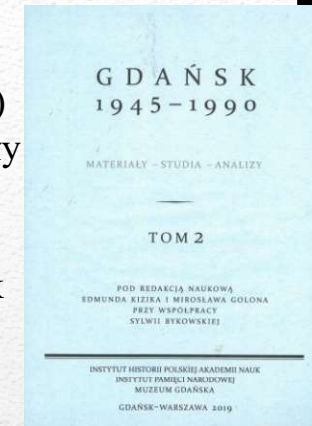
Autor: Edmund Kizik (red.)

Mirosław Golon (red.)

Sylwia Bykowska (współpr.)

Tytuł: Gdańsk 1945–1990. Materiały
– studia – analizy, t. 2

Wydawca: Instytut Historii
Polskiej Akademii Nauk
Instytut Pamięci
Narodowej
Muzeum Gdańska

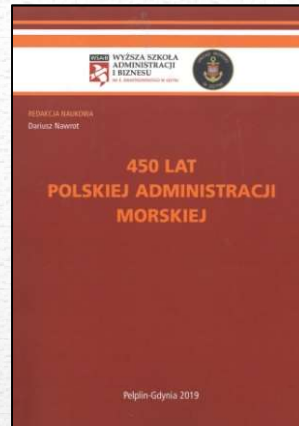

Rok wydania: 2019

ISBN: 978-83-61077-27-5, 978-83-65880-71-0
ksiegarnia-ihpan.edu.pl, ipn.gov.pl, muzeumgdansk.pl

To pokłosie konferencji pt. „Gdańsk – dawniej Danzig 1945–1955. Miasto – ludzie – pamięć”, która odbyła się w Europejskim Centrum Solidarności w 70. rocznicę wkroczenia wojsk sowieckich na Pomorze. Tom otwiera tekst śp. Pawła Adamowicza „Moje gdańskie podwórko” – o topografii szczenięcych lat prezydenta Gdańska, poszukiwaniu przezeń tożsamości i odziedziczonej pamięci. Na dalszych stronach m.in. Sylwia Bykowska pisze o kwestiach wysiedlenia ludności niemieckiej z Gdańska, Grzegorz Berendt o Gdańsku w przekazach prasy krajowej w latach 1944–1945, Jan Daniluk o zmianach nazw ulic w mieście, a Jacek Friedrich o odbudowie jego historycznego centrum.

Autor: Dariusz Nawrot (red.)
Tytuł: 450 lat polskiej
 administracji morskiej
Wydawca: Bernardinum
Rok wydania: 2019
ISBN: 978-83-81274-44-9
 bernardinum.com.pl

Praca pokonferencyjna wydana staraniem Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu w Gdyni, zawierająca referaty wygłoszone z okazji rocznicy utworzenia przez króla Zygmunta Augusta Komisji Morskiej (24 III 1568). Otwiera ją informacja o projektach oraz inwestycjach prowadzonych przez Urząd Morski w Gdyni (stan na marzec 2018 r.). Na dalszych stronach przedstawione zostały m.in.: administracja morska w I Rzeczypospolitej, geopolityczne uwarunkowania II Rzeczypospolitej, myśl morska z tego okresu, kierownictwo Marynarki Wojennej w czasie II wojny światowej. W następnej kolejności mowa jest o organizacji i kompetencjach administracji morskiej w Polsce Ludowej, wybranych ówczesnych problemach finansowania Marynarki Wojennej, wpływie Unii Europejskiej na działania krajowych organów administracji morskiej...

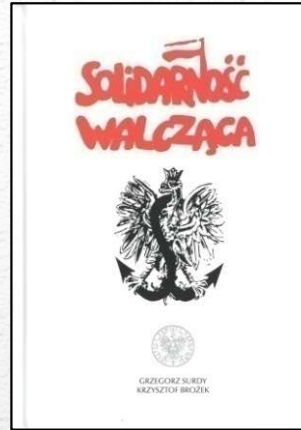
Autor: Maciej Tomaszewski
Tytuł: Konrtrtorpedowce
 ORP Huragan i ORP Orkan.
 Nioszące ukoronowanie
 rozwoju stoczni polskich
 w II Rzeczypospolitej
Wydawca: Poligraf
Rok wydania: 2019
ISBN: 978-83-81591-92-8
 wydawnictwopoligraf.pl

Książka traktuje o osiągnięciach, z których jesteśmy dumni, i o wspaniałych ludziach, którzy tego dokonali. Przedwojenną przysłowiową wisienką na torcie tych osiągnięć miała być budowa w kraju liczących się wówczas okrętów wojennych (...) ORP Huragan i ORP Orkan. (...) Książka zawiera 134 ilustracje i 4 rozkładane tablice dokumentujące to, co wówczas osiągnęliśmy na Wybrzeżu (...). Głównym tematem jest konstrukcja nowych kontrtorpedowców. Niestety, przedwojenne sukcesy nie mają przełożenia na stan obecny. (...)

Od Wydawcy

Autor: Grzegorz Surdy
Krzysztof Brożek
Tytuł: Solidarność Walcząca
Wydawca: Instytut Pamięci
Narodowej
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-80989-44-3
ipn.gov.pl

Rozmowy z członkami Solidarności Walczącej będące częścią większej akcji prowadzonej przez autorów, polegającej na uwiecznianiu w latach 2015–2018 w ramach różnych projektów wspomnień od żyjących uczestników ważnych wydarzeń, współtwórców polskiej historii.

Większość wywiadów została zarejestrowana na wideo, skąd są sukcesywnie spisywane. Doświadczenia członków Solidarności Walczącej wydały się autorom ważne, gdyż wykraczają – ich zdaniem – poza „historię” tego ugrupowania. Rozmówcy ci odwołują się do podziemnej działalności w czasie II wojny światowej i lat stalinowskich. Często też sięgają pamięcią do przedwojennych Kresów.

Autor: Przemysław Zieliński
Tytuł: Sądownictwo na ziemi
tczewskiej. Zarys historii
1258–2020
Wydawca: Fundacja OKO-LICE
KULTURY / Zblewo
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-66689-00-8
oko-lice-kultury.pl

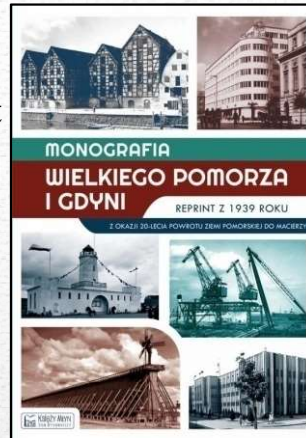
Popularnonaukowe spojrzenie na dzieje tczewskiej Temidy. Najpierw autor książki opisał prawne regulacje panujące w Tczewie zgodnie z zapisami kodeksów prawa lubeckiego i chełmińskiego. Omówił ponadto obowiązujące mieszczan przepisy wynikające z wilkierza miejskiego, a także przedstawił instytucję... kata miejskiego.

Funkcjonowaniu sądownictwa w okresie zaboru pruskiego i II Rzeczypospolitej towarzyszą opisy wybranych procesów toczących się przed tczewskim sądem.

Warstwę graficzną publikacji tworzą aktualne i archiwalne fotografie (te drugie ze zbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tczewie) oraz dokumenty pochodzące z Archiwum Państwowego w Gdańsku.

Autor: Józef Lachowski (red.)
Tytuł: Monografia Wielkiego Pomorza i Gdyni – reprint z 1939 r.

Wydawca: Księży Młyn
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-77294-86-4
 km.com.pl

Reprint „Monografii Wielkiego Pomorza i Gdyni”, która ukazała się z okazji 20 rocznicy powrotu Pomorza do Macierzy, prezentuje ten region w szerokiej perspektywie. O wspaniałej przeszłości Pomorza świadczą wydarzenia historyczne, bogactwo zabytków i osiągnięcia kultury ludowej. Teraźniejszość widoczna jest w dokonaniach w dziedzinie rozwoju przemysłu, szkolnictwa i kultury. Uwagę zwracają również zagadnienia związane z rolnictwem i turystyką.

Od Wydawcy

Autor: Włodzimierz Jastrzębski (red.)
 Filip Sikora (red.)
 Przemysław Ziółkowski (red.)

Tytuł: Wybrane zagadnienia z dziejów oświaty i wychowania na ziemi chojnickiej

Wydawca: Wyższa Szkoła Gospodarki / Bydgoszcz

Rok wydania: 2019

ISBN: 978-83-65507-34-1

wsg.byd.pl

W niniejszym opracowaniu poruszono zarówno informacje, które dotychczas rozproszone były w wielu publikacjach, jak również dodano nieopisane dotąd zagadnienia i problemy. (...)

(...) zarówno dobór tematów, jak i ich układ ułatwiają zrozumienie kulturotwórczego i tożsamościowego wpływu formalnej edukacji i instytucji oświatowych na rozwój społeczności lokalnej na tle skomplikowanej historii ziemi chojnickiej.

Od Wydawcy

Autor: Aleksandra Kajdańska

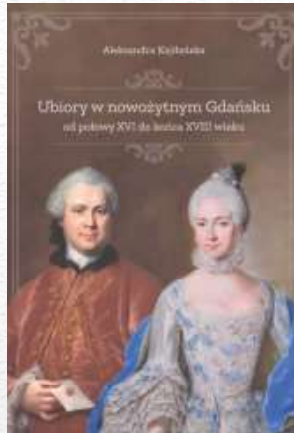
Tytuł: Ubiory w nowożytnym
Gdańsku od połowy XVI
do końca XVIII wieku

Wydawca: Uniwersytet Gdański

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-82060-00-3

kiw.ug.edu.pl

Książka Aleksandry Kajdańskiej jest poświęcona rozwojowi ubiorów oraz mody w Gdańsku, w tle znakomicie obrazując dynamiczny i bogaty rozwój miasta w analizowanym okresie. Zważywszy na tematykę i wartość naukową ma duże znaczenie dla promocji historii Gdańska. Praca jest podzielona chronologicznie na pięć rozdziałów. W każdym z nich Autorka omówiła ubiory męskie i damskie oraz następujące w nich zmiany z uwzględnieniem trendów dominujących w poszczególnych okresach. Analizę ubiorów przeprowadziła na bazie zachowanych obiektów znajdujących się w kolekcjach w muzeach na świecie i w Polsce, głównie w Muzeum Narodowym w Warszawie oraz w Muzeum Narodowym w Gdańsku. (...)

Od Wydawcy

Autor: Piotr Fudziński (red.)

Tytuł: IV i V Pomorska Sesja
Sprawozdawcza
za lata 2016 i 2018

Wydawca: Muzeum Archeologiczne
/ Gdańsk

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-95647-34-5

sklep.archeologia.pl

Na publikację składa się kilkanaście artykułów, w których podjęte zostały m.in. następujące tematy: 1) nowo odkryte cmentarzysko fazy wielkowiejskiej w Dąbiu, gmina Bytów; 2) badania wykopaliskowe na stanowisku w Kościerzynie – osada z wczesnej epoki żelaza; 3) badania archeologiczne w Ostrowitem, stanowisko 2 (gmina Chojnice) w latach 2015–2016; 4) nowo odkryte grodziska na terenie Nadleśnictwa Damnica, powiat słupski ; 5) wyniki archeologicznych badań ratowniczych przeprowadzonych przy ulicy Podzamcze w Bytowie; 6) rozwój północno-wschodniego odcinka gdańskich obwałowań w świetle badań archeologicznych przy ulicy Wałowej; 7) krzyżacka Szafarnia – badania archeologiczne na stanowisku 30. w Gdańsku, w kwartale wyznaczonym przez ulice: Angielska Grobla, Dziewanowskiego i Na Stępcę.

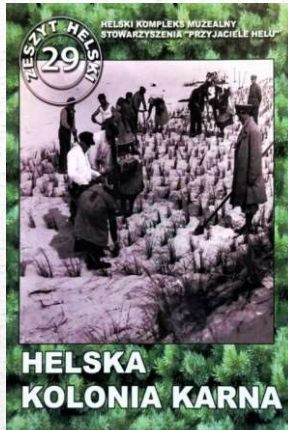
Autor: Marek Prabucki

Tytuł: Helska kolonia karna
na przełomie
XIX i XX wieku, seria:
Zeszyt Helski, nr 29

Wydawca: Helski Kompleks Mu-
zealny Stowarzyszenia
„Przyjaciele Helu”
Wydawnictwo „MS”

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-65092-37-3
helmuzeum.pl

Numer 29 „Zeszytów Helskich” poświęcony helskiej kolonii karnej działającej tu w okresie zaboru pruskiego i w pierwszych latach II RP (założonej prawdopodobnie w II połowie XIX w.). Więźniowie pracowali m.in. w ogrodzie, przy zalesianiu terenów nadmorskich, przy umacnianiu wydm... Zdarzały się ucieczki osadzonych. Helska kolonia karna została rozwiązana w 1924 r.

Autor: Władysław Szarski

Tytuł: III Rzesza okupuje Danzig,
cz. III, 1939–1945, seria:
Zeszyt Helski, nr 28

Wydawca: Helski Kompleks Mu-
zealny Stowarzyszenia
„Przyjaciele Helu”
Wydawnictwo „MS”

Rok wydania: 2020

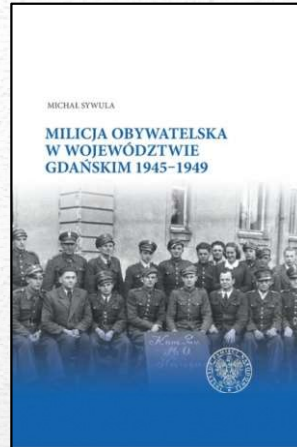
ISBN: 978-83-65092-38-0
helmuzeum.pl

Numer 28 „Zeszytu Helskiego” stanowiący trzecią, ostatnią część trylogii o historii Gdańska.

Jak pisze Autor: *Ten tomik to zapis męczeństwa i tragedii Miasta. Te pięć lat okupacji niemieckiej bezprawnie zajętego Wolnego Miasta Gdańska – to obozy koncentracyjne, masowe rozstrzeliwania, tragedie ludzkie i niewyobrażalne straty materialne, ruiny i pożary.*

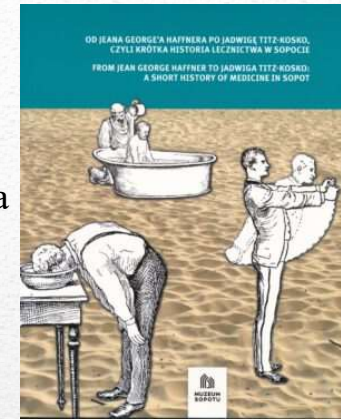
Autor: Michał Sywula
Tytuł: Milicja Obywatelska
 w województwie gdańskim
 w latach 1945–1949
Wydawca: Instytut Pamięci
 Narodowej
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-80982-22-2
 ipn.gov.pl

Niniejsza publikacja opisuje proces tworzenia Milicji Obywatelskiej i jej działalność w województwie gdańskim w latach 1945–1949. W pierwszych latach po wojnie MO była postrzegana jako jeden z filarów umacniających władzę komunistów w Polsce. Milicjanci, wespół z innymi formacjami aparatu bezpieczeństwa, aktywnie zwalczali wszelkie przejawy buntu wobec komunistycznej władzy. Autor stara się odpowiedzieć na pytanie, czy gdańska milicja służyła przede wszystkim utrzymaniu władzy przez partię komunistyczną, czy też zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku publicznego miejscowemu społeczeństwu. Uzupełnienie książki stanowi aneks zawierający niepublikowany dotąd wykaz kadry kierowniczej MO województwa gdańskiego.

Od Wydawcy

Autor: Justyna Gibbs
 Ewa Ostrowska
Tytuł: Od Jeana George'a
 Haffnera po Jadwigę
 Titz-Kosko, czyli krótka
 historia lecznictwa
 w Sopocie
Wydawca: Muzeum Sopotu
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-61385-17-2
 muzeumsopotu.pl

Od początku XIX w., na fali rosnącej popularności talasoterapii, czyli leczenia wykorzystującego morski klimat i wodę, do Sopotu zaczęli zjeżdżać kuracjusze z różnych zakątków Europy. Już w 1811 r. znany niemiecki leksykonista Franz Passow opisywał swoje kąpiele na sopockiej plaży. W 1819 r. Carl Wagner wybudował w Sopocie niewielki zakład kąpielowy składający się z dwóch łaźni. Jednak za właściwy początek uzdrowiska w Sopocie uznaje się rok 1823, gdy osiadły w Gdańsku lekarz pochodzący z Alzacji – Jean George Haffner otworzył tu własny zakład kąpielowy, dom zdrojowy i jednocześnie objął pozycję głównego lekarza kąpieliska. Te wydarzenia otworzyły nowy rozdział w historii miejscowości. W krótkim okresie Sopot przeobraził się w renomowany kurort. (...)

Od Wydawcy

Autor: Tomasz Ceran (red.)

Tytuł: Rozstrzelana niepodległość.
Ofiary zbrodni pomorskiej
1939, seria: Biblioteka
Fundacji „Archiwum
Pomorskie Armii Krajowej”
w Toruniu, t. 76

Wydawca: Fundacja General
Elżbiety Zawackiej.
Archiwum i Muzeum
Pomorskie Armii
Krajowej oraz Wojsko-
wej Służby Polek / Toruń

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-88693-83-0
zawacka.pl

Materiały XXIX sesji naukowej w Toruniu z 22 listopada 2019 r. Zaprezentowane zostały m.in. następujące tematy: niepodległościowcy/państwowcy na Pomorzu w latach II Rzeczypospolitej (1920–1939), ofiary zbrodni pomorskiej 1939 – portret zbiorowy, rozważania nad ilością i doborem ofiar zbrodni Selbstschutzu na Pomorzu w 1939 r., eksterminacja pacjentów szpitali psychiatrycznych na Pomorzu Gdańskim w 1939 r., „Dom kaźni” w Rypinie miejscem eksterminacji elit polskiego Pomorza w latach 1939–1945.

Autor: Aleksander Smoliński

Tytuł: Z kart wojskowych tradycji
Pomorza i Kujaw

Wydawca: Instytut Pamięci
Narodowej

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-80989-56-6
ipn.gov.pl

Publikacja dotyczy dziejów kawalerii i artylerii konnej oraz szkolnictwa kawaleryjskiego Wojska Polskiego, które po 1921 r. stacjonowały na terenie Dowództwa Okręgu Korpusu Nr VIII „Toruń”. Autor starał się też ukazać przemiany, którym ta broń podlegała w Polsce i Europie pod wpływem doświadczeń Wielkiej Wojny oraz konfliktów, w których uczestniczyła Rzeczpospolita, jak choćby wojny polsko-sowieckiej z lat 1918–1920–1921.

Od Wydawcy

Autor: Wojciech Książek
 Artur S. Górski
Tytuł: Niepokorni nauczyciele.
 Czterdzieści lat
 oświatowej „Solidarności”
 Ziemi Puckiej
Wydawca: Region Gdański
 NSZZ „Solidarność”
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-95871-50-4
 solidarnosc.gda.pl

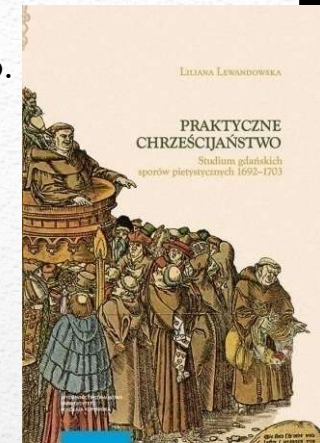

Książka (...) pokazuje między innymi trudne losy zwykłych ludzi, nauczycieli, którzy zapłacili wysoką cenę za to tylko, że chcieli wykonywać swój zawód zgodnie z własnym sumieniem. Jest ona ważnym przyczynkiem do wciąż nienapisanej historii Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność”, która przedstawiałaby w całości działalność różnych struktur związkowych na Pomorzu.

Krzysztof Dośla

Wspominani są: Piotr Wasilewski, Ewa Muża, Stefan Rambiert i Władysław Narkowicz.

Autor: Liliana Lewandowska
Tytuł: Praktyczne chrześcijaństwo.
 Studium gdańskich sporów
 pietystycznych 1692–1703
Wydawca: Uniwersytet Mikołaja
 Kopernika / Toruń
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-23143-59-8
 wydawnictwo.umk.pl

W obliczu pogłębiającego się kryzysu Kościoła w XVII wieku (...) pietyzm krzewił innowacyjną myśl o radosnym, „praktycznym chrześcijaństwie”, ufundowanym na autentycznym przeżywaniu wiary i wejściu w żywą relację miłości z Bogiem. (...)
Niniejsza publikacja ukazuje dyskurs między ortodoksją luterąską a ruchem pietystycznym (...). Jej fundamentem jest opis sporu pietystycznego, jaki w latach 1692–1703 rozgorzał między Philippem Jakobem Spenerem (1635–1705), ówczesnym prepozytem i radcą konsystorza przy kościele św. Mikołaja w Berlinie, a dr. Samuelem Schelwigiem (1643–1715), rektorem Gimnazjum Akademickiego w Gdańsku, pastorem tamtejszego kościoła Świętej Trójcy i gorliwym obrońcą doktryny luterńskiej.

Od Wydawcy

Autor: Karl Josef Kaufmann
(Dzieje miasta Prabuty)
Szymon Słowiński (Rys
historyczny krainy Powiśla)

Tytuł: Powiśle,
Prabuty – Riesenburg

Wydawca: Havran
na zlecenie: Stowarzy-
szenie Społeczno-
-Kulturalne Prabuty –
Riesenburg

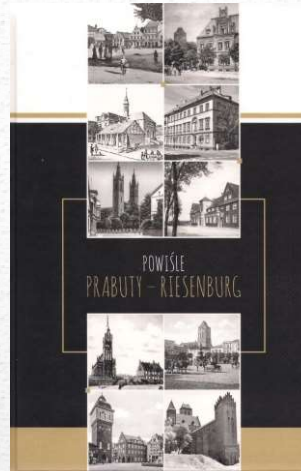
Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-95715-91-4

havran.pl

(...) Proponujemy Państwu tłumaczenie monografii Karla Josefa Kaufmanna, żyjącego w latach 1865–1945, historyka, wydawcy, pracownika Archiwum Państwowego w Gdańsku. Monografia dotycząca miasta Prabuty została wydana w 1928 roku (...). K.J. Kaufmann wykonał ogromną pracę wertując archiwa gdańskie i berlińskie. (...) Tłumaczenie (...) powstało z inicjatywy naszej mieszkanki Prabuty – Katarzyny Reks i jej syna – Bernarda Reksa. Pani Katarzyna – rodowita prabucianka urodzona przed II wojną światową, pamiętająca Prabuty w czasach swojej świetności i rozkwitu. (...)

Włodzimierz Wiśniewski
(prezes SSK Prabuty – Riesenburg)

Autor: Marek Stokowski
Janusz Trupinda

Tytuł: Vademecum malborskie
Wydawca: Muzeum Zamkowe
/ Malbork

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-95320-08-8

zamek.malbork.pl

Malborskie **vademecum** (łac. vade mecum – pójdź ze mną) to bogato ilustrowane kompendium wiedzy o zamku Malbork w czasach wielkich mistrzów krzyżackich a także o dalszych dziejach tej budowli. Oprócz rzetelnych informacji historycznych i opisów architektury, książka zawiera sporo ciekawostek z życia codziennego dawnych mieszkańców Malborka.

Od Wydawcy

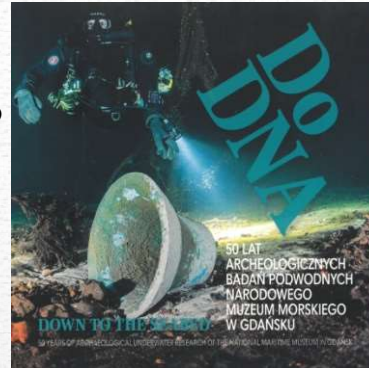
Tytuł: Do dna. 50 lat
archeologicznych badań
podwodnych Narodowego
Muzeum Morskiego

Wydawca: Narodowe Muzeum
Morskie / Gdańsk

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-64150-45-6

nmm.pl

Polsko-angielski katalog do wystawy czasowej w Narodowym Muzeum Morskim trwającej od 1 października 2020 do 31 grudnia 2021 r. Ekspozycja poświęcona jest odkryciom wraków z zachowanym wyposażeniem i pamiątkami po ludziach nimi płynących, ukazuje wielu aspektów życia na statkach w ostatnim tysiącleciu.

Zainteresować mogą oglądających zabytki nieanonimowe. Pierwotni właściciele tych rzeczy są pracownikom muzeum znani m.in. z... wydobytej z wraków dokumentacji. Choćby bucik prawdopodobnie należący do Johna Noble, chłopca okrętowego, który został członkiem załogi statku w wieku... 11 lat. Nie wiadomo, czy przeżył katastrofę na Bałtyku.

Etnografia

Autor: Hubert Czachowski (red.)
Hanna M. Łopatyńska (red.)

Tytuł: Tajemnice codzienności.
Kultura ludowa i jej pogranicza od Kujaw do Bałtyku
(1850–1950) (wyd. 2)

Wydawca: Muzeum Etnograficzne
im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej
/ Toruń

Rok wydania: 2019

ISBN: 978-83-61891-41-3

etnomuzeum.pl

Nietuzinkowy przewodnik po stu latach historii kilku regionów etnograficznych (nieistniejących wiejskich i małomiasteczkowych świąt), z bogactwem ich codziennej pracy, świętowania i wierzeń, stanowiący swoisty drogowskaz poszukiwań dla początkujących i zaawansowanych „badaczy” tradycji. Zawiera około 500 archiwalnych i współczesnych fotografii zabytkowych przedmiotów, dostarczających wiedzę na temat przeszłości omawianych ziem.

Autor: Grażyna Wera-
-Malatyńska (red.)
Stanisław Piesik (red.)
Artur Michna (red.)
Maria Guz (red.)
Teresa Kropidłowska (red.)

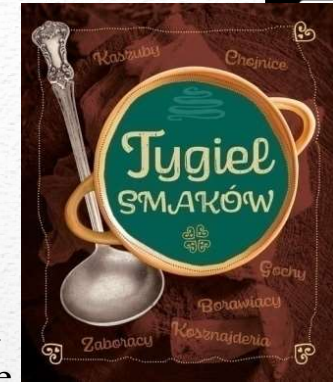
Tytuł: Tygiel smaków

Wydawca: Lokalna Grupa Działania
„Sandry Brdy” / Chojnice

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-93851-67-6

sandrybrdy.pl

(...) Południowa część Pomorza, w tym ziemia chojnicka, która przez wieki było miejscem spotkań różnych narodów, o różnych tradycjach, religii i kulturze, otrzymała w spadku po nich niezwykle bogate tradycje kulinarne. (...) Wpływ na rodzaj tutejszych smaków miało położenie naszego regionu. Z jednej strony to ubogie gleby kaszubskie, gdzie możliwa była uprawa tylko niektórych roślin, takich jak brukiew, kartofle, żyto oraz hodowla mało wymagających zwierząt – głównie kóz, kaczek, gęsi. Kaszuby to także kraina wielu jezior i rzek i związane z nimi kulinaria. Głównie ryby – te bardziej szlachetne, jak węgorze, sandacze, liny, sielawy, ale również bardzo ulubione w kaszubskiej kuchni okonie i płocie. (...)

Fragment wstępu

Autor: Marta Koperska-Kośmicka

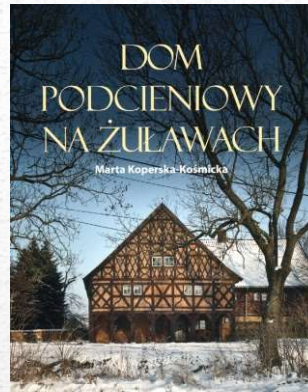
Tytuł: Dom podcieniowy
na Żuławach

Wydawca: Instytut Kaszubski
/ Gdańsk

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-65826-44-2

instytutkaszubski.pl, tuga.com.pl

Niewiele jest na rynku wydawniczym takich książek jak ta. Autorka, architekt i inżynier, w swoich badaniach i obserwacjach wychodzi daleko poza ogląd zewnętrznej substancji architektonicznej. Mamy w tym przypadku do czynienia z dziennikiem terenowym, w którym autorka z niezwykłym pietyzmem i dbałością o szczegóły dokumentuje znikające z krajobrazu żuławskie domy podcieniowe, wnikliwie analizuje historie ich powstania, przytacza kontekst historyczny odwołując się do źródeł. (...) Dokumentuje fragment świata, który coraz szybciej odchodzi w zapomnienie.

dr hab. Anna Weronika Brzezińska
prof. UAM w Poznaniu

Autor: Lech J. Zdrojewski

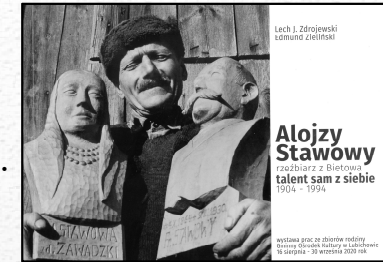
Edmund Zieliński

Tytuł: Alojzy Stawowy.

Rzeźbiarz z Bietowa.

Talent sam z siebie.

1904–1994

Wydawca: Fundacja OKO-LICE KULTURY

/ Zblewo

Fundacja Kulturalne Pomorze / Lubichowo

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-65365-20-0, 978-83-94602-21-5

oko-lice-kultury.pl, kulturalnepomorze.pl

Katalog do wystawy poświęconej rzeźbiarzowi z Kociewia (ale rodem z ziemi gnieźnieńskiej), którego Lech J. Zdrojewski poznał w 1977 r., gdy kierował Gminny Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Zblewie. Artysta był pierwszym nauczycielem Edmunda Zielińskiego, późniejszego rzeźbiarza, autora wspomnień w niniejszej publikacji. Oprócz tekstu wspomnieniowego wydawnictwo zawiera fotografie, w tym prezentujące prace artysty, niejednokrotnie świadczące, że posiadał on wielki dar obserwacji natury, formy, ale też ukazywania chwili.

Kultura / sztuka

Autor: Anna Frąckowska
Andrzej Hoja
Mateusz Jasik
Dorota Powirska
Andrzej Hoja (red.)

Tytuł: Co się nadaje do muzeum?

Wydawca: Muzeum Gdańska

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-61077-31-2
muzeumgdansk.pl

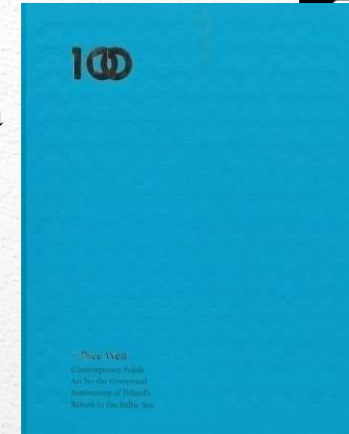
Czy do Muzeum Gdańska może trafić cebula, rzecz brzydka albo zepsuta? Pracownicy tej instytucji kultury na nowo spojrzeli na gromadzone od 50 lat muzealne zbiory, a swoją ich ocenę zaprezentowali w postaci jubileuszowej wystawy (2 IV–4 X br.), której towarzyszył niniejszy, polsko-angielski, katalog. Za pomocą wybranych z kolekcji placówki obiektów (tych rozpoznawalnych, i tych, które nie miały dotychczas szansy znaleźć się na żadnej wystawie) muzealnicy próbowali odpowiedzieć na dwa pytania: „Co daje muzeum” i „Co nadaje się do muzeum”. Celem ekspozycji było ukazanie wartości każdego przedmiotu – nie tylko prezentowanych – jakie w czasie 50 lat istnienia Muzeum Gdańska do niego trafiły.

Autor: Adam Kamiński (red.)

Tytuł: Zaślubiam Cię...

Współczesna sztuka polska
w stulecie powrotu Polski
nad Bałtyk

Wydawca: ECR European Conservatives and Reformists Group
[Akademia Sztuk
Pięknych / Gdańsk]

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-66271-35-7

Polsko-angielski katalog wystawy prezentowanej w lutym br. w Parlamencie Europejskim w Brukseli, ukazującej znaczenie gospodarcze, militarne, polityczne, a także walory turystyczne Bałtyku i miast nadmorskich. Wyobrażenie roli morza we współczesnej Polsce dają wizje artystyczne: Henryka Baranowskiego, Jana Cybisa, Kazimierza Śramkiewicza, Maksymiliana Kasprowicza, Władysława Lama, Ariki Madeyskiej, Tadeusza Piotra Potworowskiego, Antoniego Suchanka, Arkadiusza Sylwestrowicza, Czesława Tumielewicza, Romana Usarewicza i Wojciecha Weissa.

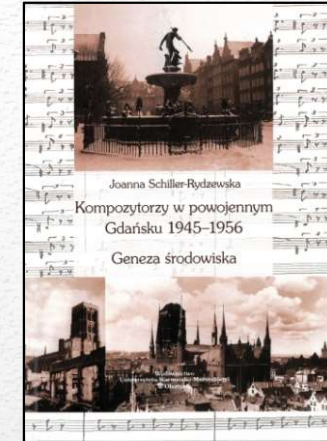
Publikacja nie jest do sprzedaży.

Autor: Theodor Mayr
Tytuł: Budowa Kalwarii
 Wielewskiej
Wydawca: Wydział Historii
 UAM / Poznań
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-66355-23-1
historia.amu.edu.pl

Tłumaczenie na język polski listów niemieckiego architekta Theodora Mayra pisanych na początku XX w. do proboszcza parafii w Wielu ks. Józefa Szydzika. Przekładu dokonali: Bożena Górczyńska-Przybyłowicz, Monika Jania-Szczechowiak, Fryderyk Mudzo, Bogumił Rudawski.

Autor: Joanna Schiller-
 -Rydzewska
Tytuł: Kompozytorzy w powojennym Gdańsku 1945–1956.
 Geneza środowiska
Wydawca: Uniwersytet
 Warmińsko-
 -Mazurski / Olsztyn
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-81002-35-6
wydawnictwo.uwm.edu.pl

Niniejsza książka jest owocem prac badawczych twórczości kompozytorskiej w powojennym Gdańsku i prezentuje pierwszy etap działań, które przede wszystkim skupiały się na genezie środowiska z lat 1945–1956.

(...) Zasadnicza problematyka książki skupiona jest wokół trzech najbardziej znaczących postaci tego okresu: Henryka Hubertusa Jabłońskiego, Władysława Walentynowicza i Konrada Pałubickiego, których biografie i twórczość pozostają charakterystycznym świadectwem czasu. (...)

Od Autorki

Autor: Adam Witkowski (red.)
Tytuł: Nagrobki. Spalam się
Wydawca: Państwowa Galeria
 Sztuki / Sopot
Rok wydania: 2019
ISBN: 978-83-80400-63-4
 pgs.pl

Publikacja polsko-angielska towarzysząca wystawie pod tym samym tytułem w Państwowej Galerii Sztuki w Sopocie artystów sztuk wizualnych Macieja Salamona i Adama Witkowskiego tworzących grupę muzyczną Nagrobki, śpiewającą o... śmierci.

Na wystawę złożyły się *monumentalna kompozycja malarska – fresk sklepienny „Sądu Ostatecznego” M. Salamona, wypełniony Nagrobkową ikonografią, a także wielokanałowa instalacja tytułowej piosenki „Spalam się”, która wykorzystuje wiele stworzonych już wcześniej przez Nagrobki artefaktów.*

Autor: Jan Grzanka (red.)
Tytuł: Reminiscencje
 festiwalowe, t. 1
Wydawca: Polskie Towarzystwo
 Szekspirowskie
 / Gdańsk
Rok wydania: 2019

Członkowie Polskiego Towarzystwa Szekspirowskiego od dwóch lat spotykają się po Festiwalu [Szekspirowskim], aby wymienić się opiniami, uwagami i przemyśleniami z festiwalowych przeżyć. (...)

Uznaliśmy, że formuła pofestiwalowych reminiscencji może stać się dobrym forum spotkań teatrologów i filologów (i wszystkich innych uczestników Festiwalu, którzy byliby zainteresowani taką dyskusją) i że warto echa tych debat pozostawić drukiem, tym bardziej, że program festiwalu często prowadzi nas do jednego (co nie oznacza wąskiego) obszaru tematycznego. (...)

Jacek Fabiszak, Marta Gibińska, Jan Grzanka

Autor: Robert Domżał (red.)

Tytuł: Narodowe Muzeum
Morskie w Gdańsku.
2010–2020

Wydawca: Narodowe Muzeum
Morskie / Gdańsk

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-64150-46-3

nmm.pl

Wydana w 2011 roku książka „50 lat Centralnego Muzeum Morskiego w Gdańsku 1960–2010” ukazuje w całej rozciągłości niezwykle potężny potencjał naszej instytucji: wielooddziałowej, nowoczesnej placówki kultury, która za cel stawia sobie ochronę i popularyzację morskiego dziedzictwa kulturowego Polski i Europy. W szóstej dekadzie istnienia nasze Muzeum nie zwolniło tempa rozwoju, o czym przekonuje publikacja, którą oddajemy do rąk Czytelników. Jest to kontynuacja wspomnianej wyżej historii naszej instytucji i podobnie jak poprzedniczka została napisana przez pracowników naszego Muzeum.

dr Robert Domżał

Autor: Monika Jakubek-

-Raczkowska

Monika Czapska

Tytuł: Bilde von Prage. Czeska
rzeźba kamienna stylu
pięknego około 1400
w państwie krzyżackim
w Prusach

Wydawca: Muzeum Zamkowe
/ Malbork

Rok wydania: 2020

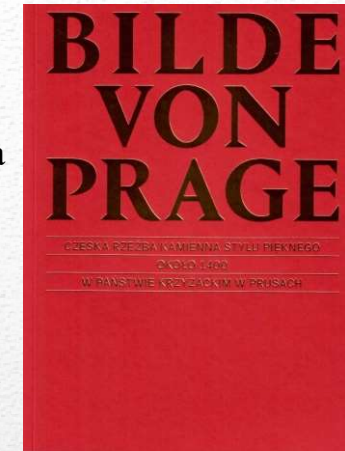
ISBN: 978-83-95898-60-0

zamek.malbork.pl

Katalog wystawy czasowej (...) zorganizowanej w Muzeum Zamkowym w Malborku na jesieni 2020 roku. (...)

Wystawa (...) jest częścią projektu badawczego zakładającego przebadanie (...) grupy kilkunastu kamiennych rzeźb, pochodzących z terenu dawnego państwa krzyżackiego, które (...) wiązane są ze środowiskiem artystycznym Czech. Jej tytuł nawiązuje do jedynej wzmianki źródłowej o czeskim imporcie na tereny państwa zakonnego, zachowanej w krzyżackiej księdze skarbowej (Tresslerbuch), a głównym wątkiem jest problem pojawienia się w Prusach (...) grupy wapiennych rzeźb, o wysokiej klasie artystycznej, reprezentującej styl piękny w redakcji czeskiej.

Od Wydawcy

Autor: Barbara Zagórska
Anna Czapczyk (red.)

Tytuł: Wiatr od morza. Kaszubi
w sztuce polskiej
1920–1939

Wydawca: Muzeum Historyczno-
-Etnograficzne im. J.
Rydzkowskiego
/ Chojnice

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-60947-34-0
chojnicemuzeum.pl

Wystawę malarstwa, grafiki, rysunku i fotografii zorganizowano w setną rocznicę powrotu Pomorza do Polski. Po raz pierwszy w tak szerokiej reprezentacji pokazana została twórczość artystów profesjonalnych zainspirowanych kaszubskim krajobrazem i folklorem. Ogólnopolska kwerenda pozwoliła zgromadzić na wystawie ponad 200 obiektów sztuki z 25 instytucji i kolekcji muzealnych oraz prywatnych – dzieła Mariana Mokwy, Władysława Jarockiego, Leona Wyczółkowskiego, Zofii Stryjeńskiej i wielu innych twórców.

Właściwy katalog poprzedzają teksty autorstwa Barbary Zagórskiej. Uzupełnienie stanowią bibliografia oraz noty biograficzne opracowane przez Annę Czapczyk.

Autor: Ewa Witkowicz-
-Pałka

Tytuł: Tkanina artystyczna
w zbiorach Muzeum
Zamkowego w Malborku

Wydawca: Muzeum Zamkowe
/ Malbork

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-95320-04-0
zamek.malbork.pl

Liczący 180 stron album został wydany w wersji dwujęzycznej, polskiej i angielskiej. Katalog obejmuje: tapiserie, kobierce i tkaniny jedwabne, makaty buczaćskie, pasy kontuszowe, tkaniny haftowane, kilimy, pasiaki i kołtryna. Bardzo przydatny jest zamieszczony na końcu książki słowniczek terminologii włókienniczej.

Gospodarka

Autor: Przemysław Budzbon

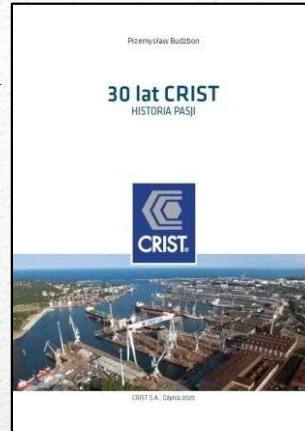
Tytuł: 30 lat CRIST. Historia pasji

Wydawca: CRIST S.A. / Gdynia

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-95637-10-0

crist.com.pl

O historii stoczni CRIST dowiedziałem się (...) od panów Ćwirko i Kulczyckiego. Moją reakcją na ich opowieść były słowa: „To materiał na powieść! Jestem co prawda inżynierem, nie powieściopisarzem, ale mogę Panów dokonania po inżyniersku udokumentować”. (...) Nie byłem świadkiem wzrostu firmy (...). Stąd też moje zdziwienie, kiedy spotkałem dawnych kolegów ze Stoczni Północnej, w której pracowałem 30 lat wcześniej. Zastąłem ich jako właścicieli przedsiębiorstwa, którego sercem jest największy na Bałtyku suchy dok i otaczające go żurawie. (...)

Dopelniając miłego obowiązku składam serdeczne podziękowania wszystkim rozmówcom, których biografie znalazły się na jej łamach, oraz każdemu, kto udzielił mi pomocy (...).

Od Autora

Społeczeństwo

Autor: Anna Bargielska
Ryszard Siwiec
Tytuł: Działki Leśne. Wyjątkowa
dzielnica Gdyni
Wydawca: Region
II LO / Gdynia
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-75917-41-3
lo2gdynia.pl

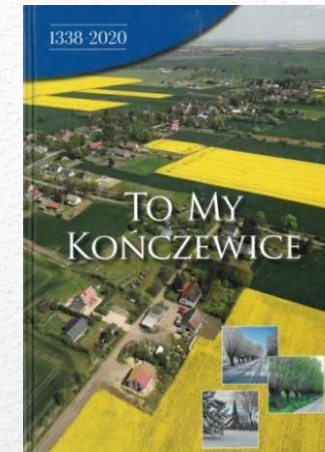

Publikacja powstała z połączenia dwóch projektów, które zainicjowała Rada Dzielnicy Działki Leśne we współpracy z II Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Adama Mickiewicza w Gdyni. Jest to przepiękny album o najstarszej dzielnicy Gdyni, malowniczo położonej na morenowych wzgórzach. Zdjęcia wykonał i opatrzył komentarzem Ryszard Siwiec.

Album to również wykorzystane materiały z projektu „Sławni mieszkańcy, ciekawe budowle – Działki Leśne”, opracowane przez współautorkę Annę Bargielską – polonistkę II LO w Gdyni. Pani Bargielska poprzez przeprowadzone wywiady przypomina mieszkańcom Gdyni i nie tylko im, jacy znani Polacy mają tu swoje korzenie lub zaznaczyli tu choć swoją obecność.

Dyrektor II LO Elżbieta Zaręba

Tytuł: To my Kończewice.
1338–2020.
Praca zbiorowa
Wydawca: Bernardinum
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-81274-88-3
bernardinum.com.pl

Praca o miejscowości w powiecie malborskim, powstała dzięki zaangażowaniu wielu osób (teksty 18 autorów). Otwiera ją część poświęcona historii Kończewic, w tym ich parafii. Dalej podjęto próbę zebrania rozproszonych informacji o istniejącej tu niegdyś wspólnocie ewangelickiej, omówiono funkcjonowanie szkoły przed i po II wojnie światowej, działalność Ochotniczej Straży Pożarnej, Koła Gospodyń Wiejskich, spółdzielni produkcyjnej i piekarni. Całość zamykają niedługie historie rodzin zamieszkujących Kończewice: Bolków, Branickich, Dąbrowskich, Grunauów, Napieraczów, Pawlików, Słotwińskich, Staliców, Zmarzłaków i Niemasów (Zwoliczów).

Autor: Konrad Remelski
Tytuł: Miastko (1990–2020).
 Okiem terenowego
 reportera
Wydawca: Region
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-75911-41-1
 czec.pl

Konrad Remelski jako korespondent „Głosu Pomorza”, (...) jest prawdziwym kronikarzem społeczności. Jest z nią na wyborach, na strajkach, w okresach wielkiej biedy i wielkiej transformacji. Całość zbioru wbrew pozorom jest bardzo spójna, choć porusza tak szeroki zakres życiowych tematów. Opisuje życie codzienne, zwyczajne, ale jakże fascynujące. Wiejskie wesele jest u Konrada o wiele prawdziwsze niż w uchodzącym za kultowy filmie Wojciecha Smarzowskiego o takim tytule. Prawdziwsze, bo nie efekciarskie, karykaturalne, ale po prostu autentyczne i życiowe. Mamy tu wreszcie opisanych kilka naprawdę niezwykłych historii, jak choćby odnalezienie w Miastku przez pewną Szwedkę biologicznych rodziców.

Krzysztof Nałęcz
 redaktor naczelny „Głosu Pomorza”

Autor: Waldemar Ślęfarski (red.)
Tytuł: Gdańsk wczoraj i dziś
 1990–2020. 30 lat
 samorządności
Wydawca: Urząd Miejski
 / Gdańsk
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-95765-30-8
 gdansk.pl

Obszerna, bogato ilustrowana publikacja poświęcona temu, co udało się dokonać w Gdańsku przez ostatnie trzydzieści lat, tj. w czasach samorządności. Jak napisała we wstępie prezydent Aleksandra Dulciewicz: *Gdańsk nie zmarnował szansy jaką dała samorządność, a potem przystąpienie Polski do Unii Europejskiej. Dokonaliśmy i wciąż dokonujemy wielkich zmian, które nasze codzienne życie czynią lepszym. Najłatwiej opisać te zmiany danymi statystycznymi i słupkami wykresów – setki, tysiące, miliony złotych, euro, inwestycje drogowe, oświatowe, kulturalne i turystyczne, remonty, udogodnienia, projekty społeczne... Miasto nie jest już tym samym, którym było 30 lat temu. (...)*

Autor: Agnieszka Kałaska
Piotr Przybyłowski

Tytuł: Pomiar jakości życia
w świetle wskaźników
zrównoważonego rozwoju
na przykładzie wybranych
powiatów województwa
pomorskiego

Wydawca: Uniwersytet Morski
/ Gdynia

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-74213-08-0

wydawnictwo.umg.edu.pl

Celem pracy było zbadanie zmian obiektywnej jakości życia mieszkańców wybranych powiatów województwa pomorskiego w aspekcie ładu społecznego, gospodarczego i środowiskowego za pomocą wskaźników zrównoważonego rozwoju. Autorzy badań przyjęli hipotezę, że istnieje możliwość zastosowania konwencji kwalitologicznej do oceny zmian rozwojowych jednostek samorządu terytorialnego potraktowanych jako obiekty. Założono również, że przydatnym narzędziem do porównania zmian obiektywnej jakości życia w wybranych powiatach, w aspekcie ładu społecznego, gospodarczego i środowiskowego, poza wskaźnikami zrównoważonego rozwoju, może być wartość użyteczności cząstkowej i całkowitej.

Od Wydawcy

Autor: Joanna Winiarska
Bogusław Głodowski

Tytuł: Rozwiążcie go i pozwólcie
mu chodzić. Z ks. Bogdanem
o życiu, miłości, ciemnych
dolinach i nauce kroczenia
po wodzie

Wydawca: Bernardinum

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-81275-07-1

bernardinum.com.pl, kapelanpol@wp.pl

Ks. prałat dr Bogusław Głodowski jest diecezjalnym duszpasterzem ludzi uzależnionych (archidiecezja gdańska).

Trzon książki stanowi „Program 12 kroków”, napisany przez Boba i Billa w 1935 r. – podana w pigułce recepta na przemianę życia, prostowania zawitych ścieżek, nawracania się.

Jak mówi ks. Głodowski, założenie jest takie, aby książka była przydatna ludziom, którzy szukają pomocy. Ciekawym dodatkiem jest list alkoholika do żony, który pisze, co ma robić, a czego unikać. Czego musi się nauczyć, jak z nim rozmawiać. Są tu też listy do matki, ojca, dziadków.

Autor: Adrian Wrocławski

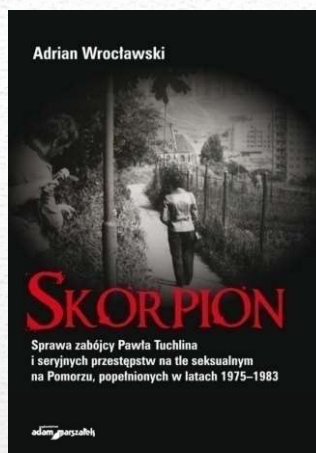
Tytuł: Skorpion. Sprawa Pawła Tuchlina i jego seryjnych zbrodni na tle seksualnym, popełnionych w latach 1975–1983

Wydawca: Adam Marszałek

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-81803-63-2

marszalek.com.pl

Pierwsza kompletna monografia sprawy zabójcy seryjnego Pawła Tuchlina „Skorpiona”, który w roku 1985 r. za zabójstwo 9 kobiet oraz usiłowanie dalszych 10 zabójstw został w 1985 r. skazany na przedostatnią wykonaną w Polsce karę śmierci. Liczba jego ofiar śmiertelnych – niestety nieudowodnionych – jest jednak wyższa. Łącznie w ciągu swojego 37-letniego życia dopuścił się, usiłował się dopuścić oraz przygotowywał się do 38 ataków na kobiety, zaboru m.in. 19 pojazdów, niezliczonej kradzieży mniejszego mienia, kradzieży z włamaniem, przestępstw pomówienia czy posłużeniem się sfałszowanym dokumentem. Bez wątplenia można go zatem uznać za najniebezpieczniejszego przestępcę we współczesnej polskiej historii (...).

Od Wydawcy

Autor: Bożena Brauer (oprac.)

Anna Kocik (oprac.)

Hanna Kowalewska-

-Minkiewicz (oprac.)

Zofia Kuropatwińska (oprac.)

Elżbieta Matocha (oprac.)

Barbara Werbińska (oprac.)

Tytuł: Kalendarium 40-lecia Komisji

Zakładowej / Międzyzakładowej

Pracowników Oświaty i Wychowania

NSZZ „Solidarność” w Gdańsku

Wydawca: Komisja Międzyzakładowa

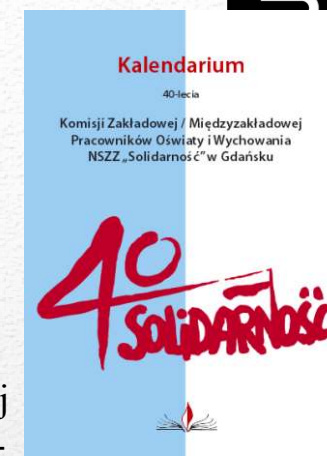
Pracowników Oświaty i Wychowania

NSZZ „Solidarność” / Gdańsk

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-95937-40-8

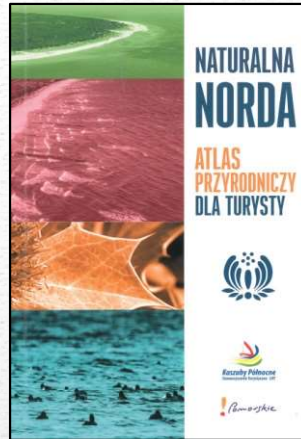
solidarnosc.pomorze.pl

Publikacja liczy nieco ponad 40 stron formatu A4. Ma ona po części charakter promocyjny. W kalendarium zostały ujęte fakty i wydarzenia o różnym charakterze. Odnotowano m.in. sprawy organizacyjne, udział nauczycieli w akcjach protestacyjnych, organizację licznych szkoleń, konkursów, pielgrzymek, imprez... Tekstowi towarzyszą fotografie, w większości barwne.

Środowisko

Autor: Piotr Kowalewski
Jarosław K. Nowakowski
Tytuł: Naturalna Norda. Atlas przyrodniczy dla turysty
Wydawca: Stowarzyszenie Turystyczne „Kaszuby Północne” LOT / Kłanino
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-95269-87-5
kaszubypolnocne.pl

Autor: Artur Sikorski (tekst)
Tytuł: Dorzecze Słupi. Atlas turystyczno-krajoznawczy
Wydawca: Eko-Kapio
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-95586-13-2
ekokapio.pl, czec.pl

Blisko 50-stronicowy atlas przyrodniczy dla turysty prezentujący okazy natury charakterystyczne lub rzadkie dla południowego wybrzeża Bałtyku, zwłaszcza Pobrzeża Kaszubskiego. Publikacja stanowi uzupełnienie przewodnika „Kaszuby Północne na 4 pory roku”. Jej autorzy stworzyli opisy tych gatunków roślin i zwierząt, które pojawiły się we wspomnianej książce.

Ciekawostkę wydawnictwa stanowi tabela „obserwacyjna”, w której obok danego gatunku zwierzęcia zawarto informacje o miejscu i czasie jego obserwacji.

Atlas turystyczno-krajoznawczy o obszarze dorzecza rzeki Słupi z opisem atrakcji turystycznych w jej okolicy. Sporo tu informacji dla miłośników kajakarstwa, historii Pomorza oraz przyrody.

Autor: Magdalena Lazarus (red.)
Renata Afranowicz-Cieślak
(red.)

Tytuł: Czerwona księga roślin
naczyniowych Pomorza
Gdańskiego,
t. 1, Zagrożone gatunki
nadmorskich plaż, wydmy
i solnisk oraz wód słonawych
strefy przymorskiej

Wydawca: Uniwersytet Gdański

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-82060-47-8

kiw.ug.edu.pl

(...) *Opublikowanie „Czerwonej księgi roślin naczyniowych Pomorza Gdańskiego” przewiduje się w czterech tomach, z których każdy dotyczy zagrożonych składników flory określonych typów siedlisk i fitocenoz (...)*

Pierwszy tom obejmuje zagrożone w różnym stopniu składniki flory nieleśnych siedlisk nadbrzeżnych Bałtyku, znajdujących się w zasięgu bezpośredniego oddziaływania wody morskiej oraz mniej lub bardziej nasilonych procesów eolicznych. (...)

dr Ryszard Markowski
(fragment przedmowy)

Religia

Autor: Wawrzyniec Wawrzyniak
Małgorzata Myrcha-
-Kamińska

Tytuł: Dwudziestolecie Metropolitalnego Festiwalu Piosenki Religijnej organizowanego w Jastarni, Juracie, Chałupach

Wydawca: Polska Akademia Nauk
Instytut Badań
i Ekspertyz Naukowych
/ Gorzów Wielkopolski

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-66246-17-1

Publikacja o Festiwalu Piosenki Religijnej w Jastarni i okolicach, którego pomysłodawcami byli członkowie Stowarzyszenia Miłośników Gminy Jastarnia i Rozwoju Turystyki „Półwysep”, wspomagani przez lokalne parafie i samorządy.

Praca prezentuje genezę wydarzenia, jego założenia, jury, reminiscencje z ostatnich festiwalowych lat oraz omówienia poszczególnych edycji konkursu. Nie brakuje w niej licznych zdjęć ukazujących to wydarzenie.

Autor: ks. Andrzej Patrzykąt
Tytuł: Problematyka religijno-
-społeczna felietonów
Biskupa Jana Bernarda
Szłagi

Wydawca: Bernardinum

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-81274-19-7

bernardinum.com.pl

Zawartość (...) publikacji (...) opiera się głównie na felietonach napisanych przez Eliasza i publikowanych w dwutygodniku diecezji pelplińskiej „Pielgrzym”.

Książka stanowi m.in. studium niepowtarzalnych artykułów „posiadających osobisty ton i lekką formułę” oraz proponuje spojrzenie na obecność człowieka w przestrzeniach medialnych zapatrywać. Poszukiwanie istoty człowieczeństwa, jego doczesnej egzystencji jest nieustannie obecne w felietonach, a stwierdzenie „szukam człowieka” byłoby zapewne najbardziej adekwatne dla publicystyki Eliasza.

Mirosław Kuczkowski

Autor: Barbara Majkowska (red.)
Damian Zelewski (red.)
Jan J. Stoppa (red.)
Danuta Łońska (red.)

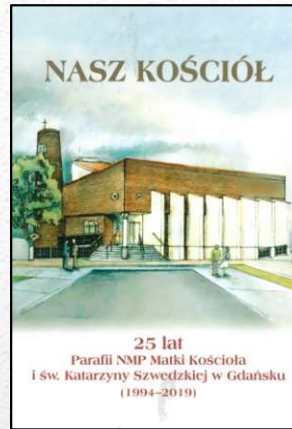
Tytuł: Nasz kościół. 25 lat Parafii
NMP Matki Kościoła
i św. Katarzyny Szwedzkiej
w Gdańsku (1994–2019)

Wydawca: Bernardinum

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-81274-73-9

bernardinum.com.pl

Wydawnictwo okolicznościowe zawierające informacje o patronach parafii, budowie kościoła, a przede wszystkim członkach tej wspólnoty religijnej, organizujących i aktywnie uczestniczących w jej życiu. Ważną część publikacji stanowią wspomnienia o zmarłych księżach: Andrzeju Rakowskim i Piotrze Lewańczyku. Za nimi znajdują się kalendarium parafialne oraz wspomnienia/pocztówki z wyjazdów parafian na wycieczki, pielgrzymki czy o organizowanych feriach. Całość natomiast dopinają... wiersze parafian.

Autor: Zdzisław Machura
Tytuł: Parafia katolicka i kościół
św. Ottona w Słupsku
w latach 1866–1946
(wyd. 2)

Wydawca: Stowarzyszenie
Przyjaciół Muzeum
Pomorza Środkowego
/ Słupsk
Polskie Towarzystwo
Historyczne. Oddział
/ Słupsk

Rok wydania: 2019

ISBN: 978-83-66410-04-6

czec.pl

Wydanie poprawione i rozszerzone. Autor pisze o powołaniu parafii katolickiej w zdominowanym przez ewangelików Słupsku, budowie kościoła, powstaniu szkoły, kapłanach i wiernych. Uzupełnienie stanowi indeks nazwisk księży.

Autor: Barbara Pieszak

Tytuł: Kościół i Parafia Bożego
Ciała w Helu, seria:
Zeszyt Helski, nr 27

Wydawca: Helski Kompleks Mu-
zealny Stowarzyszenia
„Przyjaciele Helu”
Wydawnictwo „MS”

Rok wydania: 2019

ISBN: 978-83-65092-33-5

helmuzeum.pl

Numer 27 „Zeszytów Helskich” poświęcony historii miejscowego kościoła sięgającej lat 30. XX w. Z dostępnych źródeł można wnioskować, że inicjatorami powstania helskiej świątyni byli ludzie związani z rzemiosłem rybackim.

Jak piszą wydawcy: *Mieszkańcy Helu czekali na miejsce spotkań z Bogiem. Potrzeba określonej przestrzeni Sacrum, w której można by otrzymać opiekę duszpasterską przynaglała do działań. Ta potrzeba zrodziła fundacyjne dzieło.*

Autor: Małgorzata Borkowska

Tytuł: Legenda żarnowiecka
(wyd. 8)

Wydawca: Tyniec Wydawnictwo
Benedyktynów

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-82050-28-8

tyniec.com.pl

Zdaje się, że Żarnowiec jest miejscem, w którym historia składała przez wieki przeróżne nieregularności, rzeczy i rozwiązania nietypowe, czasami nawet z prawem sprzeczne, albo i z biegiem historii. Choćby i przynależność zakonna klasztoru. Cystersi nie są przecież niczym innym, jak tylko jedną z wielu niezależnych kongregacji benedyktyńskich, powstałych jako skutek kolejnej reformy i kolejnego (tym razem dwunastowiecznego) odczytania reguły św. Benedykta (napisanej w wieku szóstym) od nowa. Jest to więc zakon w jakimś sensie wobec benedyktyńskiego wtórny. A w Żarnowcu kolejność była właśnie odwrotna: wcześniej były cysterki od benedyktynek. A jeszcze wcześniej...

Fragment książki

Albumy

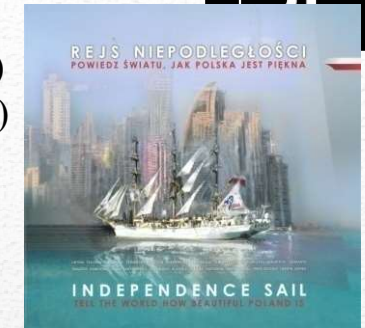
Autor: Waldemar Wierzykowski
Tytuł: Polska Marynarka Wojenna.
 Mundur i barwa
Wydawca: Wydawnictwo BP
 Akademia Marynarki
 Wojennej / Gdynia
Rok wydania: 2020
ISBN: 978-83-65763-46-4
 amw.gdynia.pl

(...) Album tworzą cztery zasadnicze rozdziały, obejmujące lata 1918–1939, 1939–1945, 1945–1989 i 1989–2020. Każdy z nich podzielony został odpowiednio na grupy osobowe: marynarzy, podoficerów, chorążych, podchorążych oraz oficerów. W każdym z rozdziałów starałem się zachować chronologię w prezentacji umundurowania z uwzględnieniem jego ozdobników. Publikacja ma zdecydowanie charakter pogładowy, celowo opuściłem wszelkie opisy, wyciągi zarządzeń mundurowych itp. Skupiłem się na obrazie, który szybciej i łatwiej przemawia do tak zwanej szerokiej społeczności. (...)

Od Autora

Autor: Andrzej Haber (red.)
 Małgorzata Białoszewska (red.)
 Anna Różycka (koncepcja, red.)
Tytuł: Rejs Niepodległości. Powiedz
 światu, jak Polska jest piękna
Wydawca: Ministerstwo Gospodarki
 Morskiej i Żeglugi
 Śródlądowej
Rok wydania: 2019
ISBN: 978-83-95511-41-4
 mgm.gov.pl

Fotograficzna – w językach polskim i angielskim – relacja z dziesięciomiesięcznego rejsu statku Dar Młodzieży dookoła świata dedykowanego 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. W morskiej wyprawie udział w systemie zmianowym wzięło prawie tysiąc młodych żeglarzy (stała załoga, studenci Uniwersytetu Morskiego w Gdyni, a także laureaci ogólnopolskiego konkursu MG MiŻŚ). Celem wyprawy było spotkanie z papieżem Franciszkiem podczas 34. Światowych Dni Młodzieży w Panamie.

Autor: Paweł Śmiszek (oprac.)

Tytuł: Na lądzie i morzu...

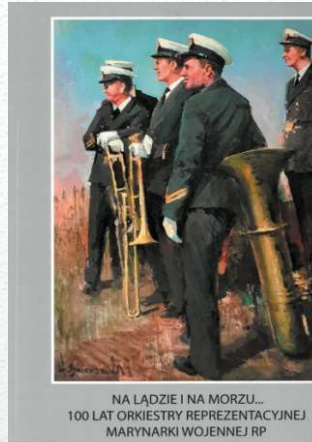
100 lat Orkiestry
Reprezentacyjnej
Marynarki Wojennej
RP 1920–2020

Wydawca: Studio FM

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-94194-42-0

studio-fm.pl

Album pamiątkowy orkiestry, która podczas swojej wiekowej historii towarzyszyła mieszkańcom nie tylko Gdyni, ale całego Pomorza Gdańskiego zarówno w momentach ważnych, podniosłych, jak i radosnych, promując Marynarkę Wojenną oraz Wojsko Polskie. Fotografie umieszczone zostały chronologicznie, najstarsze uwieczniają wydarzenia z udziałem orkiestry z 1920 r. Oprócz zdjęć w publikacji pokazano m.in. plakaty z jej koncertów, pamiątki oraz okładkę okolicznościowego – z okazji 20 lat istnienia grupy – biuletynu.

Autor: Stanisław

Składanowski (fot.)

Tytuł: „Solidarność”.

Sierpień 1980

Wydawca: Bosz

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-75764-93-2

bosz.com.pl

Wyjątkowy album wydany z okazji 40. rocznicy pamiętnego Sierpnia '80 poświęcony strajkom na Wybrzeżu, które trwale zapisały się w historii, dając początek wolnej Polsce. Ten przełomowy czas wspominają czynni uczestnicy tych wydarzeń, m.in. Lech Wałęsa, Andrzej Gwiazda, Bogdan Borusewicz, Jerzy Borowczak czy Henryka Krzywonos-Strycharska. Teksty bohaterów Solidarności uzupełnione zostały starannie wyselekcjonowanymi fotografiami Stanisława Składanowskiego, które w pełni oddają atmosferę tamtego okresu.

Od Wydawcy

Autor: Józef Golicki

Tytuł: Album tczewski.

Fotografie do 1945 roku. 6

Wydawca: Gazeta Reklamowa,
Agencja Impresaryjna
„Pop&Art”

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-944476-67-0

Część 6 cyklu pokazującego jak wyglądał Tczew i życie jego mieszkańców na przestrzeni minionych lat.

W publikacji znalazło się ponad 100 dużych, wystrzonych, zdjęć, tak aby można zobaczyć detale, fragmenty tła i architektury.

Książka składa się z 3 rozdziałów prezentujących mieszkańców, ich życie rodzinne, zawodowe i społeczne oraz miasto widziane z ulic, parku czy znad Wisły.

Autor: Dariusz Świsulski

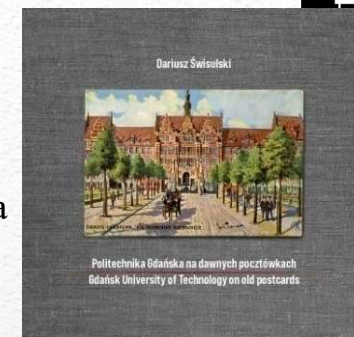
Tytuł: Politechnika Gdańska
zebrana na dawnych
pocztówkach

Wydawca: Politechnika Gdańska

Rok wydania: 2020

ISBN: 978-83-73488-15-1

sklep.pg.edu.pl

Wartość architektoniczna najstarszej części kampusu została stosunkowo wcześniej doceniona. Już w 1979 roku poszczególne budynki zespołu i jego historyczny układ wpisano jako całość do wojewódzkiego rejestru zabytków. (...) Te właśnie budynki (...) są tematem większości z 45 reprodukcji pocztówek przedstawionych w książce. (...)

Ilustracjom towarzyszą opisy samych pocztówek i krótkie teksty dotyczące historii uczelni (...).

Zebrane pocztówki były wykonywane różnymi technikami, mamy wśród nich barwne litografie, światłokopie i fotografie.

Pocztówki przedstawiające Politechnikę wydawały liczne gdańskie firmy, takie jak: Clara Bernthal, bracia Freymann, A.W. Kafemann, L. Lankoff, O.K.A., Orweda, Otto Sablewsky, W.S., Carl Lange z Oliwy i G. Kelting z Wrzeszcza. Pocztówki z widokami uczelni wydały także domy towarowe (...).

Od Wydawcy